ΤΕΥΧΟΣ 9

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ Κ. Κ. ΚΥΠΡΟΥ

ΙΟΥΛΙΟΣ 1977

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΘΕΩΡΗΤΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΤΟΥ Κ.Κ. ΚΥΠΡΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΧΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἐκτύπωση
Κ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ
Διεύθυνσης Βυζαντίου, 6Β – ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛ. 46308
Τ. Π. Ο'ΚΟΝΝΟΡ, 7
ΛΕΜΕΣΟΣ
ΤΗΛ.: 54277

ΤΙΜΗ:

Γιὰ τὴν Κύπρο	100 μίλς
Γιὰ τὴν Ἑλλάδα	20 δραχμές
Γιὰ τὴν Εὐρώπη	0.50 δολλάρια

Σ' αὐτὸ τὸ τεῦχος δημοσιεύονται:

Σελίς

ΑΓΩΝΑΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(Διακήρυξη τοῦ Κ.Κ.Κ. γιὰ τὶς ἐπετείους τοῦ πραξικοπήματος καὶ τῆς εἰσβολῆς)

Σύντροφοι ἐργάτες, ἀγρότες, πρόσφυγες,

Ἔκλεισε, ἤδη, ὁ τρίτος χρόνος, ἀπὸ τότε ποὺ οἱ καταχτητικὲς δυνάμεις τῶν Τούρκων πατοῦν τὸν τόπο μας. Μπαίνουμε στὸν τέταρτο χρόνο καὶ ἀκόμα οἱ χιλιάδες τῶν ξεριζωμένων συμπατριωτῶν μας δέρνονται καὶ ἀγωνιοῦν μέσα στὰ προβλήματα καὶ τοὺς ἐξευτελισμοὺς τῆς προσφυγιᾶς.

Ὁ λαός μας ξέρει αὐτοὺς ποὺ φέρανε τὴν καταστροφή, ξέρει τοὺς ἰμπεριαλιστὲς ποὺ διευθύνουν αὐτὲς τὶς δυνάμεις, ξέρει τοὺς ντόπιους πράχτορές τους. Τοὺς ξέρει τὸν καθένα ξεχωριστὰ μὲ τ' ὄνομά του καὶ ὅλους μαζὶ καὶ ζητᾶ ἀπὸ τότε ἐπίμονα τὴν τιμωρία τους.

Σύντροφοι ἐργάτες, ἀγρότες, πρόσφυγες, κλείουμε τὸν τρίτο καὶ μπαίνουμε στὸν τέταρτο χρόνο καὶ ὅσο πάει πιὸ ἔντονο ὑψώνεται μπροστά μας τὸ ἐρώτημα, ποῦ πᾶμε; Τὰ κόμματα μπροστὰ στὸ λαὸ σ' ἕνα ἔντονο ἐκλογικὸ πυρετὸ ὑποσχεθήκανε μιὰ γρήγορη, ἄμεση καὶ ἀποφασιστικὴ τιμωρία τῶν ἐνόχων, γιὰ ἕνα ἀγώνα ἀπελευθέρωσης, μάλιστα «μακροχρόνιο», ὑποσχεθήκανε μιὰ «ἴση κατανομὴ βαρῶν». Ζητήσανε ἀπὸ τὸν λαὸ τὴν ψῆφο του γιὰ μιὰ πολιτικὴ κάθαρση. Ὁ λαὸς τοὺς ἔδωσε αὐτὸ ποὺ ζητοῦσαν. Ἀποφασιστικὰ πέταξε ἀπὸ τὴν Βουλὴ τὶς πολιτικὲς δυνάμεις τοῦ πραξικοπήματος καὶ τοὺς φανεροὺς πράχτορες τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ.

Πέρασε ἀπὸ τότε ἕνας χρόνος κι' ὅλοι ξέρουμε πὼς οὔτε «κάθαρση», ἔγινε, οὔτε ἀγώνας γιὰ ἀπελευθέρωση οὔτε κἂν ὁποιαδήποτε λαϊκὴ προετοιμασία γιὰ ἕνα τέτοιο ἀγώνα, καὶ ἀντὶ γιὰ «ἴση κατανομὴ τῶν βαρῶν» ἡ φορολογία τῶν μαζῶν αὐξάνεται συνεχῶς καὶ οἱ τιμές, ποὺ ὑψώνονται ἀστραπιαῖα ἐκμηδενίζουν τὸ ἐργατικὸ μεροκάματο, τοὺς μισθούς, καὶ τὸ φτωχὸ εἰσόδημα τῶν ἀγροτῶν. Γιατὶ ἄραγε ὅλα αὐτά;

Γιατὶ ἡ κυβέρνηση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐμποροβιομηχανικοῦ κεφαλαίου ποὺ αὐτοδιαφημίζεται, σὰν ἡ «Ἐθνικὴ ἡγεσία» δὲν ἀκολούθησε αὐτὴ τὴν σωστὴ πορεία; Γιατὶ ἡ Βουλή, τὸ Ἐθνικὸ συμβούλιο καὶ τὰ πολιτικὰ κόμματα, ὄχι μόνο δὲν ἐκπλήρωσαν τὶς στοιχειώδεις ὑποσχέσεις τους στὸν λαό, μὰ ἀντίθετα κυβέρνηση καὶ κόμματα, ἐγκαταλείποντας καὶ στὰ λόγια τὴν γραμμὴ τῆς ἀπελευθέρωσης τοῦ τόπου μας, ἐγκαταλείποντας ἀκόμα καὶ τὰ ψηφίσματα τοῦ ΟΗΕ, γιὰ ἀποχώρηση ὅλων τῶν ξένων στρατευμάτων καὶ ἐπιστροφὴ ὅλων τῶν προσφύγων στὰ σπίτια τους, μπήκαν, ἤδη, ἀπὸ ἕξη μῆνες ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗΣ; Γιατὶ ὑπόβαλαν προτάσεις γιὰ δυὸ περιοχές, δυὸ κράτη, μὲ μιὰ μαύρη γραμμή, ποὺ χωρίζει τὸ «μερτικὸ» μας ἀπὸ τὸν ἴδιό μας τὸν τόπο; ΜΗΠΩΣ ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΤΑΣΣΕΙ ΣΤΙΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΕΚΕΙΝΕΣ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ, ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΟΥ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΥ;

Σύντροφοι ἐργάτες, ἀγρότες, πρόσφυγες,

Καλούμαστε στὴν τρίτη ἐπέτειο, ὄχι γιὰ νὰ γιορτάσουμε τὴν ἀπελευθέρωσή μας, ὄχι γιὰ νὰ συντονίσουμε τὶς δυνάμεις τοῦ ἀγώνα τῆς Λευτεριᾶς, ὄχι γιὰ νὰ ὁρκιστοῦμε στὸ ὅπλο τοῦ ἀγώνα, μὰ γιὰ νὰ ἐγκρίνουμε καὶ νὰ ζητωκραυγάσουμε, τὴν πολιτικὴ τῆς κυβέρνησης καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ συμβουλίου ποὺ χωρίζει τὴν Κύπρο σὲ Ἑλληνικὴ καὶ τουρκική. Καλούμαστε, ἔτσι, νὰ καταθέσουμε τὴν ἐπιθυμία καὶ τὴν ἀπαίτησή μας νὰ γυρίσουμε στὰ σπίτια μας.

Σύντροφοι ἐργάτες, ἀγρόττες, πρόσφυγες, ΠΡΟΣΟΧΗ.

Οἱ μέρες, οἱ ὧρες οἱ στιγμὲς εἶναι κρίσιμες γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τὶς γενιὲς ποὺ ἔρχονται. Σήμερα, ἢ βάλλουμε τὴ βάση τοῦ ἀγώνα γιὰ μιὰ Λεύτερη Κύπρο κι᾽ ἕνα Λεύτερο λαό, ποὺ νὰ μπορεῖ νὰ προχωρήσει μὲ βεβαιότητα στὴν εὐτυχία καὶ στὴν προκοπὴ ἢ ὑποτασσόμαστε στὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ συμβιβαζόμαστε μὲ τὴν ὑποδούλωση καὶ τὸν ἐξευτελισμό, ποὺ ὁδηγεῖ μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια στὴν καταστροφή.

Σύντροφοι, εἴμαστε οἱ συνεχιστὲς μιᾶς πορείας χιλιάδων χρόνων ἑνὸς λαοῦ, ποὺ ἀπόκρουσε δεκάδες καταχτητικὲς δυνάμεις, χωρὶς νὰ χάσει τὸν μπούσουλα τῆς πορείας του, χωρὶς νὰ παραδώσει πιθαμὴ ἀπὸ τὰ χώματά του. Οἱ σημερινὲς γεννιὲς σηκώνουν στὴν ράχη τους αὐτὴ τὴν ἱστορικὴ παράδοση. Δὲν ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ τὴν προδώσουμε.

Σύντροφοι, νὰ δώσουμε τὸ παρόν μας, ὅλοι, στὴν συγκέντρωση γιὰ τὴν Μαύρη ἐπέτειο. Ὅμως ΟΧΙ γιὰ νὰ ἐγκρίνουμε τὴν πορεία τοῦ διαμελισμοῦ τῆς Κύπρου σὲ Ἑλληνικὴ καὶ Τουρκική, ποὺ θὰ ἐγκαθιδρύση μόνιμα, τὸν ἰμπεριαλισμὸ στὸν τόπο μας, μὰ γιὰ νὰ ὑψώσουμε ἀποφασιστικὰ τὴν φωνή μας ἐνάντια σ᾽ αὐτὴ τὴν πολιτική᾽ πολιτικὴ συμβιβασμοῦ καὶ ὑποταγῆς.

Ἡ κυβέρνηση, ἡ Βουλή, τὸ Ἐθνικὸ συμβούλιο, τὰ πολιτικὰ κόμματα, ἂν θέλουν νὰ ἐκπροσωποῦν τὰ αἰσθήματα καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ ὀφείλουν:

- Νὰ ἐγκαταλείψουν τὶς προτάσεις ποὺ κατάθεσαν στὴν Βιέννη καὶ νὰ ἀποσύρουν τὸν χάρτη μὲ τὴν μαύρη διαχωριστικὴ γραμμή, σὰν ἕνα αἶσχος, ποὺ ὁδηγᾶ στὴν Διχοτόμηση καὶ ἀνατινάσσει τὴν πορεία τοῦ λαοῦ μας — Ἑλλήνων καὶ Τούρκων — γιὰ Λευτεριά, ἀνεξαρτησία καὶ αὐτοτέλεια.
- Νὰ ἀφήσουν ἀνοιχτὲς τὶς πόρτες τῶν διαπραγματεύσεων, ὄχι ὅμως γιὰ νὰ ἐγκαθιδρυθεῖ ἡ εἰσβολὴ καὶ ἡ κατάχτηση, μὰ γιὰ νὰ καταδικαστεῖ καὶ νὰ ἀνατραπεῖ.
- Νὰ ὑψώσουν, σὰν σημαία τους τὴν σημαία τοῦ λαοῦ, ποὖναι ἡ σημαία τοῦ ἀναγνωρισμένου ἀπὸ ὅλο τὰ κόσμο δίκιου: Νὰ φύγουν ὅλα τὰ ξένα στρατεύματα, νὰ πληρωθοῦν πολεμικὲς ἀποζημιώσεις, νὰ πᾶν ὅλοι στὰ σπίτια τους, Ἕλληνες καὶ Τοῦρκοι καὶ ὁ λαὸς Λεύτερος νὰ λύσει τὰ προβλήματά του.
- Νὰ ὀργανωθεῖ ἡ ἄμυνα τοῦ τόπου, στὴ βάση τῆς πλέριας ὀργάνωσης καὶ κινητοποίησης τῶν λαϊκῶν δυνάμεων.
- Νὰ τσακκιστοῦν ἀποφασιστικὰ οἱ φασιστικὲς δυνάμεις καὶ κάθε κρυφὸς ἢ φανερὸς πράχτορας τοῦ ἐχθροῦ, ποὖναι ἐμπόδιο γιὰ κάθε ἀγώνα ἀπελευθέρωσης.
- Νὰ δέσουμε τὸν ἀγώνα μας μὲ τοὺς λαοὺς τοῦ κόσμου καὶ μὲ τὰ ἀπελευθερωτικὰ κινήματα ποὺ μάχονται ἐνάντια στὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ ΟΧΙ μὲ τὶς κυβερνήσεις τῶν ἰμπεριαλιστικῶν δυνάμεων καὶ τὶς ξενόδουλες κυβερνήσεις τῶν νεοκαπιταλιστικῶν χωρῶν.

Σύντροφοι ἐργάτες, ἀγρότες, πρόσφυγες,

Ἡ Κυβέρνηση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ τοῦ ἐμποροβιομηχανικοῦ κεφαλαίου καὶ τὰ κόμματα τοῦ Ἐθνικοῦ συμβουλίου στὴν μακρόχρονη πορεία μας καὶ εἰδικώτερα στὴν τρίχρονη περίοδο τῆς κατάχτησης, ἀπόδειξαν, ὅτι δὲν μποροῦν νὰ ἀναλάβουν αὐτὸ τὸν ρόλο. Ἔτσι, ἡ ἐργατικὴ τάξη καὶ ὁ λαός μας πρέπει νᾶναι πανέτοιμοι γιὰ ἀγῶνες καὶ ὀργανωμένη πάλη, γιὰ νὰ ἐπιβληθεῖ ἡ γραμμὴ τῆς πάλης γιὰ τὴν σωτηρία καὶ τὴν Λευτεριὰ τοῦ τόπου.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΛΕΥΤΕΡΙΑ

Η ΨΕΥΤΟΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

Ἡ Κύπρος εἶναι ἕνα καπιταλιστικὸ κράτος ποὺ ἀνήκει στὸ λεγόμενο τρίτο κόσμο. Εἶναι μιὰ ἐξαρτημένη ὑπανάπτυχτη χώρα. Ἕνα γρανάζι τῆς μηχανῆς τοῦ παγκόσμιου ἰμπεριαλιστικοῦ συστήματος.

Αὐτὰ εἶναι μιὰ ἱστορικὴ πραγματικότητα ποὺ ἐπέβαλε τὸ προτσὲς ἀνάπτυξης τοῦ ἰμπεριαλιστικοῦ συστήματος. Ὅλες οἱ ἀστικὲς τάξεις τῶν χωρῶν τῆς περιφέρειας ἔχουν μπεῖ στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀνάπτυξης αὐτοῦ τοῦ συστήματος.

Αὐτὸ τὸ γεγονός, ὅμως, δὲν σημαίνει ὅτι οἱ ἀστικὲς τάξεις τῶν χωρῶν τῆς περιφέρειας δὲν ἔχουν ἀντιθέσεις μὲ τὰ ἀφεντικά τους. Στὴν πορεία τῆς δικῆς τους καπιταλιστικῆς ἀνάπτυξης εἶναι νομοτελειακὰ ἀναπόφευχτο νὰ βρίσκονται σὲ διαρκεῖς ἀντιθέσεις μὲ τὶς χῶρες τῆς μητρόπολης, γιὰ μεγαλύτερο μερτικὸ ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευση τοῦ ἱδρώτα καὶ τοῦ κόπου τῶν λαῶν, γιὰ περισσότερα περιθώρια ἀνάπτυξής τους, γιὰ μιὰ ἴση καὶ δικαιότερη συμπεριφορὰ τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ ἀπέναντι σ᾽ ὅλους τοὺς ὑποταχτικούς του.

Τέτοιες ἀντιθέσεις ὑπάρχουν πολλὲς καὶ προκαλοῦν καθημερινὰ σοβαρὰ προβλήματα στὸν ἰμπεριαλισμό. Μάλιστα σὲ μερικὲς περιπτώσεις εἶναι τόσο ὀξυμμένες, μέχρι σημείου νὰ παρουσιάζονται οἱ ἀστικὲς τάξεις τῶν χωρῶν τῆς περιφέρειας μὲ τάσεις «ἀνεξαρτησίας» ἀπέναντι στ᾽ ἀφεντικά τους.

Ἀκριβῶς τὸ κεφαλαιῶδες ζήτημα, ποὺ πρέπει νὰ ἀπασχολήσει σοβαρὰ τὴν ἐργατικὴ τάξη, τοὺς κομμουνιστὲς καὶ ὅλους τοὺς ἀγωνιζόμενους λαοὺς τοῦ κόσμου, εἶναι τὸ πρόβλημα μέχρι ποὺ μποροῦν νὰ τραβήξουν αὐτὲς οἱ ἀντιθέσεις. Μέχρι ποῦ μπορεῖ νὰ φτάσει τὸ «ξεσήκωμα» αὐτὸ τῶν ἀστικῶν τάξεων τῶν χωρῶν τῆς περιφέρειας. Μποροῦν νὰ τραβήξουν μὲ συνέπεια μιὰ ἀγωνιστικὴ πορεία μέχρι τὸ τέλος; Μποροῦν νὰ συγκρουστοῦν ἀνοιχτὰ μὲ τὸν ἰμπεριαλισμό; Μὲ ἄλλα λόγια μποροῦν νὰ παίξουν, σήμερα, ἐθνικὸ πατριωτικὸ ρόλο;

Τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶναι σπουδαίας σημασίας γιατὶ ἀκριβῶς ἡ σωστὴ ἀπάντησή του δίνει τὴ λύση σὲ πολλὰ ζητήματα ποὺ ἀφοροῦν τοὺς ἐθνικοαπελευθερωτικοὺς ἀγῶνες τῶν λαῶν. Μποροῦν οἱ λαοὶ νὰ ἐμπιστευτοῦν τὴν ἡγεσία τοῦ ἀγώνα τους στὴν ἀστικὴ τάξη; Μποροῦν νὰ κάνουν μαζί της μιὰ προσωρινὴ συμμαχία γιὰ νὰ πετύχουν τὸ μίνιμουμ πρόγραμμα τῆς ἀπελευθέρωσης;

Ἡ σωστὴ ἀπάντηση σ᾽ αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα δίνεται ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ἱστορία, τὸν ἀλάθητο ὁδηγὸ τῶν ἀγωνιζόμενων λαῶν. Στὶς συνθῆκες τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, ἡ ἀστικὴ τάξη ἔχει πετάξει τὴ σημαία τῆς ἀπελευθερωτικῆς πάλης στὴ λάσπη. Τὸ χρέος γιὰ τὴν ἡγεσία τοῦ ἀγώνα πέφτει στοὺς ὤμους τῆς μόνης γνήσιας, μόνης πατριωτικῆς δύναμης, τῆς ἐργατικῆς τάξης. Ἔτσι ὅπου στὴν ἡγεσία τοῦ ἀγώνα βρισκόταν ἡ ἀστικὴ τάξη τὸ μόνο ποὺ κατάφερε ἦταν νὰ ὁδηγήσει τὸ λαὸ σὲ

μιὰ νέα ἐξάρτηση, μὲ τὴ μορφὴ τῆς νεοαποικίας. Ἀντίθετα ὅπου στὴν ἡγεσία τοῦ ἀγώνα βρισκόταν ἡ ἐργατικὴ τάξη, κατάφερε νὰ ὁδηγήσει μέχρι τὸ τέλος τὸν ἀγώνα καὶ νὰ στήσει ἕνα κράτος Λεύτερο, ἕνα κράτος τῆς εὐτυχίας καὶ εὐημερίας.

Ἡ ἴδια ἡ ἱστορικὴ πραγματικότητα λοιπόν, δείχνει στοὺς λαοὺς τὸν δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ μὲ σιγουριὰ καὶ ἀσφάλεια στὴν σωτηρία καὶ τὴν κοινωνικὴ προκοπή. Εἶναι ὁ δρόμος τῆς ἀπελευθερωτικῆς πάλης μὲ ἡγεσία τὴν ἐργατικὴ τάξη.

Αὐτὰ σὰν μιὰ γενικὴ διαπίστωση, ποὺ ὁπωσδήποτε ἰσχύει καὶ γιὰ τὸν τόπο μας, ἀφοῦ παρουσιάζει ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐξαρτημένου ὑπανάπτυχτου κράτους, μὲ κύριο πρόβλημα τὸν ἐθνικοαπελευθερωτικὸ ἀγώνα γιὰ τὴν κατάχτηση τῆς λευτεριᾶς, ἀνεξαρτησίας καὶ αὐτοτέλειας.

Οἱ ἰδιομορφίες, ὅμως, τοῦ Κυπριακοῦ πορβλήματος ἐπιβάλλουν μιὰ πιὸ προσεχτικὴ προσέγγιση τοῦ θέματος, γιατὶ εἶναι γεγονὸς πὼς στὸν τόπο μας, ἡ ἀστικὴ τάξη καταφέρνει νὰ ξεγελᾶ τὸ λαὸ καὶ νὰ φαίνεται στὰ μάτια του σὰν ἀγωνιστική, πατριωτικὴ δύναμη. Εἶναι παγκόσμια ἀπὸ τὶς μοναδικὲς περιπτώσεις ποὺ ἕνας ἐκπρόσωπος τῆς ἄρχουσας τάξης, ὁ Μακάριος, παρουσιάζεται μὲ μιὰ πλατειὰ λαϊκὴ ὑποστήριξη, μέχρι σημείου νὰ ἀτενίζει σὰν ἀκλόνητος ἐθνικὸς ἡγέτης, σὰν ἀναντικατάστατος, σὰν ὁ «εἷς καὶ μόνος».

Ποῦ ὀφείλεται αὐτὸ τὸ γεγονός; Ποιοὶ παράγοντες συντείνουν ὥστε νὰ παρουσιάζεται ἡ ἀστικὴ τάξη τοῦ τόπου σὰν ἀγωνιστική; Μιὰ ἐξέταση τῆς ἱστορικῆς της πορείας θὰ μᾶς δώσει τὴν ἀπάντηση.

Ἡ ἀστικὴ τάξη τῆς Κύπρου γεννήθηκε κι ἀναπτύχθηκε μέσα στὶς ἀγκάλες τοῦ ἐγγλέζικου ἰμπεριαλισμοῦ. Τὰ ἐργοστάσιά της, οἱ ἐπιχειρήσεις της εἶναι συνεταιρικὰ μ' αὐτόν. Ἔτσι ἡ ἀστικὴ τάξη τῆς Κύπρου ἦταν πάντα ἐξαρτημένη ἀπὸ τὸ ἐγγλέζικο κεφάλαιο, ἦταν πάντα πιστός του ὑπηρέτης.

Ἀπὸ τὸν Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, ὅμως, προβάλλει ἔντονα στὸ προσκήνιο ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμός, σὰν μιὰ ὑπερδύναμη ποὺ ἐπιζητᾶ τὴν παγκόσμια κυριαρχία. Τὸ νησί μας ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τοὺς κύριους στόχους τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ, ἐξ αἰτίας τῆς τεράστιας στρατηγικῆς του σημασίας γιὰ τὸν ἔλεγχο τῆς περιοχῆς. Αὐτὴ ἡ πραγματικότητα ἦταν ἑπόμενο νὰ ὀξύνει τὶς ἀντιθέσεις ἀνάμεσα στὸν ἐγγλέζικο καὶ τὸν ἀμερικάνικο ἰμπεριαλισμό. Μιὰ διείσδυση τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ στὸν τόπο μας, σήμαινε αὐτόματα ἐχτοπισμὸ τοῦ ἐγγλέζικου.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη τὰ ἀπανωτὰ χτυπήματα τῶν λαϊκῶν ἀπελευθερωτικῶν κινημάτων ἀπειλοῦσαν ἔντονα τὸ παγκόσμιο ἰμπεριαλιστικὸ σύστημα, πράγμα ποὺ τὸ ἀνάγκαζε νὰ ἐνισχύει τὶς θέσεις του. Κι' ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄποψη ἡ Κύπρος ἀποτελοῦσε ἕνα καλὸ ὁρμητήριο γιὰ τὸν ἔλεγχο καὶ τὸ τσάκκισμα τῶν λαϊκῶν κινημάτων. Φυσικὰ ὁ φόβος γιὰ ἕνα λαϊκὸ ἀπελευθερωτικὸ κίνημα ὑπῆρχε ἄμεσος καὶ στὸν τόπο μας, πράγμα ποὺ αὔξανε τὴ λίσσα τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ γιὰ τὸν ἔλεγχό του.

Ἐκεῖνο ποὺ ἔχει σημασία εἶναι νὰ δοῦμε τὴ θέση τῆς ἀστικῆς τάξης τοῦ τόπου μέσα σ' αὐτὴ τὴν πραγματικότητα. Εἴδαμε πὼς ἡ ἀστικὴ τάξη τῆς Κύπρου ἀπὸ τὴ γέννησή της ὑπηρετοῦσε πιστὰ τὸν ἐγγλέζικο ἰμπεριαλισμό. Αὐτὸς ὁ ρόλος πραχτικὰ σήμαινε α) ὅτι ἡ ἀστικὴ τάξη ἔπρεπε νὰ προσπαθήσει νὰ περάσει στὰ χέρια της τὴν ἡγεσία τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνα, νὰ τὸν ἀποσπάσει ἀπὸ τὴν ἡγεσία τῆς ἐργατικῆς τάξης γιὰ νὰ μπορεῖ εὔκολα νὰ τὸν ἐλέγχει καὶ νὰ τὸν διευθύνει ἀνάλογα μὲ τὰ συμφέροντα αὐτῆς καὶ τῶν ἀφεντικῶν της, β) ὅτι ἡ ἀστικὴ τάξη ἀντιδροῦσε στὶς προσπάθειες τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ γιὰ διείσδυση στὸ νησί.

Ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ ἀντίδραση τῆς ἀστικῆς τάξης τῆς Κύπρου ἀπέναντι

στὸν ἀμερικάνικο ἰμπεριαλισμό, εἶναι ἐκεῖνο τὸ γεγονὸς ποὺ τὴν ἔκανε νὰ φαίνεται ἀγωνιστική, πατριωτική. Γιατὶ κάτι τέτοιο αὐτόματα τὴν τοποθετοῦσε κοντὰ στὸ λαό, μιὰ κι ὁ λαός μας, στὴ συντριπτική του πλειοψηφία, εἶναι ταγμένος ἐνάντια στὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ ἰδιαίτερα τὸν ἀμερικάνικο.

Ἔτσι τὰ ἀντιαμερικάνικα, ἀντιϊμπεριαλιστικὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ καὶ ὁ πόθος του γιὰ λευτεριὰ βρέθηκαν «ταυτισμένα» μὲ τὸν ξενόδουλο ρόλο τῆς ἄρχουσας κεφαλαιοκρατικῆς τάξης. Κι' αὐτὸ τὸ γεγονὸς τὸ ἐκμεταλλεύτηκε πέρα γιὰ πέρα. Προσπάθησε νὰ προπαγανδίσει ἔντονα τὸν πατριωτικό της ρόλο, τὰ δημοκρατικά της αἰσθήματα καὶ τὴν ἀγωνιστικότητά της. Ὅλη ἡ ἱστορία της εἶναι μιὰ ἀσταμάτητη προσπάθεια νὰ φανεῖ στηριγμένη πάνω σὲ μιὰ πλατειὰ λαϊκὴ βάση βάζοντας μπροστὰ ἕνα «λαοπρόβλητο» ἡγέτη.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτά, ὅμως, θὰ πρέπει ἐδῶ ἐπισημάνουμε καὶ τὴν ὕπαρξη δυὸ μερίδων τῆς ἀστικῆς τάξης τοῦ τόπου, ποὺ βρίσκονταν καὶ βρίσκονται σὲ διαρκεῖς ἀντιθέσεις. Ἀπὸ τὴ μιὰ βρίσκεται τὸ ἐκκλησιαστικὸ κεφάλαιο, μὲ ἐκπρόσωπο τὸν Μακάριο κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ ἐμπορικὸ καὶ νεοβιομηχανικὸ κεφάλαιο μὲ ἐκπρόσωπο τὸν Κληρίδη. Τὸ ἐκκλησιαστικὸ κεφάλαιο μὲ τὰ θεσμικά του προνόμια καὶ μὲ τὴν ἐχτελεστικὴ ἐξουσία στὰ χέρια του, μέσω τοῦ Μακάριου, ἐμπόδιζε τὸ ἰδιωτικὸ κεφάλαιο ν' ἀναπτυχθεῖ, ἐνῶ τὸ ἰδιωτικὸ κεφάλαιο ἤθελε πάντα νὰ ἐχτοπίσει ἀπὸ τὴν ἐξουσία τὸ ἐκκλησιαστικὸ γιὰ νὰ πετύχει γοργώτερους ρυθμοὺς ἀνάπτυξής του.

Αὐτὲς τὶς ἀντιθέσεις τὶς ἐκμεταλλεύτηκαν τέλεια οἱ δυὸ ἰμπεριαλισμοὶ γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν συμφερόντων τους. Ἔτσι ἡ μιὰ μερίδα ταυτίστηκε ἀπὸ τὸ λαό μας μὲ τὴ χούντα, τὸ πραξικόπημα καὶ τὴν συμφορά, ἐνῶ ἡ ἄλλη μερίδα ἀνέβαζε τὶς μετοχές της σὰν πατριωτική, ἀγωνιστική, ἀντιϊμπεριαλιστική, σὰν ἡγετικὴ δύναμη καὶ σὰν ἐκφραστὴς τῶν πόθων τοῦ λαοῦ.

Κι' ἀκριβῶς τὸ πραξικόπημα καὶ ἡ εἰσβολὴ ἦρθαν νὰ ἐνισχύσουν τὴ θέση τῆς ἀστικῆς τάξης τῆς Κύπρου καὶ νὰ τοποθετήσουν τὸν ἐκπρόσωπό της στὴ κορφὴ τοῦ «ἀγωνιζόμενου» Κυπριακοῦ λαοῦ.

Ἡ ἁπλὴ προβληματικὴ τοῦ κόσμου εἶναι «ἀφοῦ οἱ ἐχθροί μας εἶναι οἱ ἀμερικάνοι κι' ἀφοῦ αὐτοὶ ἔκαναν τὸ πραξικόπημα γιὰ νὰ ρίξουν τὸν Μακάριο, πάει νὰ πεῖ ὅτι ὁ Μακάριος δὲν εἶναι μαζί τους ἀλλὰ μαζί μας».

Κάτω ἀπ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες ἡ ἀστικὴ τάξη τῆς Κύπρου κρατᾶ τὴν ἡγεσία τοῦ ἀγώνα, πράγμα ποὺ τῆς ἐπιτρέπει νὰ τὸν ἐλέγχει καὶ νὰ τὸν καθοδηγεῖ σύμφωνα μὲ τὰ συμφέροντά της. Προβάλλεται σὰν ἡ μόνη ἱκανὴ πατριωτικὴ δύναμη, ποὺ εἶναι ἄξια νὰ λύσει ὅλα τὰ προβλήματα τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ τόπου.

Μπορεῖ ὅμως ὁ λαός μας νὰ βλέπει ἔτσι τὰ πράγματα; Μπορεῖ νὰ κατατάξει τὴν ἀστικὴ τάξη καὶ τὸν ἐκπρόσωπό της στὶς λαϊκὲς δυνάμεις; Στρεφόταν τὸ πραξικόπημα ἐνάντια στὸν Μακάριο; Ἡ ἀντίδραση τοῦ Μακάριου στὸ πραξικόπημα μπορεῖ νὰ τὸν κατατάξει στὶς ἀγωνιζόμενες δυνάμεις;

Ἡ 17χρονη πορεία τῆς ὀργανωμένης σὲ κράτος ἀστικῆς τάξης τοῦ τόπου δίνει ἀπὸ μόνη της τὴ σωστὴ ἀπάντηση σ' αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα. Κι' αὐτὴ ἡ πορεία δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ πορεία συμβιβασμῶν καὶ ὑποχωρήσεων, μιὰ πορεία ἐξυπηρέτησης τῶν ἰμπεριαλιστικῶν συμφερόντων. Μιὰ πορεία πέρα καὶ ἔξω ἀπὸ τὴ θέληση καὶ τὰ συμφέροντα τῶν μαζῶν. Μιὰ πορεία χαραγμένη χωρὶς τὴ γνώση καὶ συγκατάθεση τοῦ λαοῦ.

Ποῦ βρίσκεται ἡ ἀγωνιστικὴ συνέπεια τῆς ἀστικῆς τάξης τῆς Κύπρου καὶ τοῦ ἐκπρόσωπου της, ὅταν:

— Ποτὲ δὲν ἀμφισβήτησαν τὴν ὕπαρξη τῶν βάσεων καὶ δὲν ἀπαίτησαν τὴν ἀπομάκρυνσή τους. Ἀντίθετα ἐπανειλημμένα ἐξῆραν τὴν χρησιμότητά τους γιὰ τὴν οἰκονομία

τοῦ τόπου καὶ ἀνέχτηκαν τὶς δηλώσεις τῶν ἰμπεριαλιστῶν ὅτι οἱ βάσεις βρίσκονται στὴν ὑπηρεσία τοῦ ΝΑΤΟ.

— Μὲ τὴ συγκατάθεσή τους λειτουργοῦν στὸ τόπο μας τὰ πανίσχυρα ραντὰρ κι᾽ οἱ κατασκοπευτικοὶ σταθμοὶ ποὺ ἐλέγχουν τὶς κινήσεις τῶν λαῶν ὅλου τοῦ κόσμου.

— Ἀνέχτηκαν τὴν φασιστικοποίηση τῆς ἐθνικῆς φρουρᾶς καὶ διατηροῦσαν ἄριστες σχέσεις μὲ τὴν χούντα τῶν Ἀθηνῶν.

— Ἡ ἐκκλησία ποτὲ οὔτε πρίν, ἀλλ᾽ ἰδιαίτερα μετὰ τὴν καταστροφὴ ποὺ μᾶς βρῆκε, δὲν πρόσφερε τίποτε γιὰ τὴν ἀνακούφιση τοῦ λαοῦ μας, ἐνῶ ἀντίθετα αὐξάνει καθημερινὰ τὶς ἐπιχειρήσεις της.

Φυσικὰ ὅποιες συνθῆκες κι᾽ ἂν λειτουργοῦσαν μὲ τὸ μέρος τῆς ἀστικῆς τάξης, ὅσο κι᾽ ἂν προσπαθοῦσε νὰ ξεγελάσει τὸ λαό, ὅσο κι᾽ ἂν πάσκιζε νὰ παρουσιάζεται σὰν ἀγωνιστική, πατριωτική, σὰν ἡγέτης τοῦ λαοῦ, ποτὲ δὲν μποροῦσε νὰ πετύχει τοὺς σκοπούς της ἂν στὸν τόπο μας βρισκόταν στὴν καθοδήγηση τῆς ἐργατικῆς τάξης μιὰ γνήσια ἐπαναστατικὴ ἡγεσία ποὺ μὲ ὅπλο τὸν Μαρξισμὸ — Λενινισμὸ θὰ καθοδηγοῦσε τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸ λαὸ στὸ σωστὸ δρόμο. Στὸν τόπο μας ὅμως ἡ ψευτοαριστερὴ ἡγεσία μὲ τὴν προδοτικὴ ρεφορμιστική της στάση ὄχι μόνο δὲν ἔκαμε τὰ πιὸ πάνω, ἀλλὰ ἀντίθετα ἔχει μετατρέψει τὸν ἑαυτό της στὸν καλύτερο στηλοβάτη τῆς ἀστικῆς τάξης, ἔχει χαρίσει σ᾽ αὐτὴ τὴ τάξη τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸ λαὸ καὶ τῆς ἔχει «ἐν λευκῷ» ἀναγνωρίσει τὸ δικαίωμα νὰ χειρίζεται τὶς τύχες τοῦ λαοῦ καὶ τόπου, ὀνομάζοντας τὴν ἐθνικὴ τάξη.

Μετὰ τὴν εἰσβολὴ ἐπιβάλλεται, ὅσο ποτὲ ἄλλοτε στὸν τόπο μας, ἡ ἀνάγκη ἑνὸς ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγώνα ἐνάντια στὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ τὰ ὄργανά του. Τὸ ἐρώτημα εἶναι ποιὲς δυνάμεις μποροῦν νὰ ἐκπληρώσουν αὐτὴ τὴν ἀναγκαιότητα; Μπορεῖ ἡ ἀστικὴ τάξη τοῦ τόπου νὰ μπεῖ στὴν ἡγεσία τοῦ ἀγώνα; Σὲ ποιὸ βαθμὸ μπορεῖ αὐτὴ ἡ τάξη νὰ συγκρουστεῖ μὲ τὸν ἰμπεριαλισμό, τὸν ἐχθρὸ τοῦ λαοῦ μας καὶ ὅλων τῶν λαῶν τοῦ κόσμου; Σὲ ποιὸ βαθμὸ μπορεῖ νὰ ὑψώσει τὴ σημαία τῆς «ἀνεξαρτησίας» ἀπὸ τὰ γρανάζια τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ;

Οἱ πράξεις τῆς ἀστικῆς τάξης τοῦ τόπου μετὰ τὴν εἰσβολή, μαρτυροῦν ἀπὸ μόνες τους. Ἡ κατηγορηματικὴ δήλωση τοῦ Μακάριου καὶ ἄλλων ἐκπροσώπων τῆς ἀστικῆς τάξης ὅτι «φύση καὶ θέση ἀνήκουμε στὴ Δύση» ἠχεῖ ἔντονα στ᾽ αὐτιὰ τοῦ λαοῦ μας. Ὁ βίος κι᾽ ἡ πολιτεία τῆς ἄρχουσας κεφαλαιοκρατικῆς τάξης τοῦ τόπου πείθουν ὅτι αὐτὴ ἡ τάξη δὲν ἔχει καμιὰ διάθεση γι᾽ ἀγώνα. Οἱ ἀντιθέσεις της μὲ τὸν ἰμπεριαλισμό, στὴν πορεία ἀνάπτυξής της, δὲν μποροῦν σὲ καμιὰ περίπτωση νὰ ὁδηγήσουν στὴ σύγκρουση μαζί του. Δὲν μπορεῖ, ἀπὸ τὴ φύση της, ἡ ἀστικὴ τάξη νὰ μπεῖ στὴν ἡγεσία τοῦ ἀντιϊμπεριαλιστικοῦ ἀγώνα. Πρῶτον γιατὶ ξέρει ὅτι ὁ ἀγώνας αὐτὸς θἄναι ἄνισος καὶ θὰ σημαίνει τὴν καταστροφή της. Δεύτερον γιατὶ ξέρει ὅτι δὲν θὰ βρεῖ καμιὰ συμπαράσταση ἀπὸ τὶς ἄλες ξενόδουλες ἀστικὲς τάξεις. Καὶ τρίτον καὶ κυριώτερο. Ξέρει πολὺ καλὰ ὅτι οἱ δυνάμεις ποὺ θὰ μποῦν σ᾽ ἕνα τέτοιο ἀντιϊμπεριαλιστικὸ ἀγώνα εἶναι οἱ λαϊκὲς δυνάμεις, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν πραγματικὴ ἀντίθεση στὸν ἰμπεριαλισμό. Καὶ σὲ μιὰ τέτοια περίπτωση ὁ λαὸς δὲν πρόκειται νὰ ἀγωνίζεται ὅπως συμφέρει στὴν ἀστικὴ τάξη, ἀλλὰ θὰ πάρει τὸν ἀγώνα μέχρι τὸ τέλος, μέχρι τὴν πραγματικὴ νίκη, μέχρι τὴν κατάχτηση τῆς ἐξουσίας. Κι᾽ ἡ ἀστικὴ τάξη φοβᾶται ὅσο τίποτε ἄλλο τὸν λαόν, δὲν τοῦ ἔχει καμιὰ ἐμπιστοσύνη, γι᾽ αὐτὸ ἀντικειμενικὰ δὲν μπορεῖ νὰ κάνει ὁποιοδήποτε ἀγώνα.

Ἐχτὸς ὅμως ἀπ᾽ αὐτὰ ἡ ἀστικὴ τάξη τοῦ τόπου τὸν τελευταῖο καιρὸ ἔχει ἀλλάξει προσανατολισμό. Ὄχι μόνο δὲν μπορεῖ νὰ συγκρουστεῖ μὲ τὸν ἀμερικάνικο ἰμπεριαλισμό, τὴν ἡγέτιδα δύναμη τοῦ ἰμπεριαλιστικοῦ στρατοπέδου, ἀλλὰ φαίνεται νὰ στρέφε-

ται πρὸς αὐτόν. Τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα Κύπρου τόνισε ἐπανειλημμένα πὼς ἡ ἀστικὴ τάξη τοῦ τόπου βλέπει στὸ πρόσωπο τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ τὸν νέο της προστάτη, ποὺ θὰ τῆς ἐξασφαλίσει περισσότερα περιθώρια ἀνάπτυξης, μιὰ κι' ὁ ἐγγλέζικος ἰμπεριαλισμὸς δὲν μπορεῖ σήμερα νὰ ἐγγυηθεῖ τίποτε.

Τὰ στοιχεῖα ποὺ μαρτυροῦν αὐτὴ τὴ στροφὴ εἶναι ὁλοκάθαρα.

— Ἡ ἐξύμνηση τοῦ ρόλου ποὺ μπορεῖ νὰ παίξει ἡ Ἀμερικὴ καὶ ἰδιαίτερα ὁ νέος Πρόεδρος Κάρτερ στὴ λύση τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος.

— Στὶς διαπραγματεύσεις δόθηκε χάρτης μὲ διαχωριστικὴ γραμμή, ποὺ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ ἀπὸ τὶς εἰσηγήσεις τοῦ σχεδίου Κίσσιγκερ.

— Οἱ δηλώσεις τοῦ Μακάριου στὴ Διάσκεψη τῶν χωρῶν τῆς Κοινοπολιτείας γιὰ τὸν θετικὸ ρόλο ποὺ μπορεῖ νὰ παίξει ἡ Ἀμερική, εἶναι σὰν νὰ τονίζουν στὰ παλιὰ ἀφεντικὰ τὸν νέο προσανατολισμό.

— Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Κυπριανοῦ στὴν Ἀμερικὴ καὶ οἱ φιλοαμερικάνικες δηλώσεις του.

— Ἡ μελλοντικὴ ἐπίσκεψη τοῦ Μακάριου στὴν Οὐάσιγκτων γιὰ ἐπίσημες συνομιλίες.

— Ἡ ἐπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ κ. Φυλακτῆ γιὰ ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ συνεργασία τῶν δύο χωρῶν.

Ἡ ἀστικὴ τάξη τῆς Κύπρου, λοιπόν, εἶναι ἀντικειμενικὰ ἀνίκανη νὰ ὁδηγήσει τὸν τόπο καὶ τὸ λαό μας στὴν ἱστορικὴ ἀναγκαιότητα τῆς ἀπελευθέρωσης. Ὅτι μένει γιὰ τὸν λαὸ εἶναι νὰ πάρει ὁ ἴδιος τὴν ὑπόθεση στὰ χέρια του. Νὰ ἀφαιρέσει κάθε ἐμπιστοσύνη ἀπὸ τὴν ἄρχουσα κεφαλαιοκρατικὴ τάξη καὶ μὲ ἡγεσία τὴ μόνη γνήσια, πατριωτικὴ τάξη, τὴν ἐργατική, νὰ μπεῖ σὲ μαχητικοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴν κατάχτηση τῆς λευτεριᾶς καὶ τῆς προκοπῆς του.

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὁ κ. Ἀνδρέας Ζιαρτίδης καὶ οἱ πολιεθνικὲς ἑταιρεῖες

Στὶς 14 τοῦ Ἰούνη ὅλες σχεδὸν οἱ Κυπριακὲς ἐφημερίδες μᾶς πληροφόρησαν (ἰδιαίτερα ἡ ΧΑΡΑΥΓΗ σὲ τρίστηλο στὴ πρώτη σελίδα) πὼς ὁ κ. Ζιαρτίδης, Γ.Γ. τῆς ΠΕΟ καὶ μέλος τῆς Κυπριακῆς ἀντιπροσωπείας σ' αὐτὴ τὴ Διάσκεψη, ἦταν ὁ εἰσηγητὴς «ε ἰ δ ι κ ῆ ς ἀ π ό φ α σ η ς σ χ ε τ ι κ ὰ μ ὲ τ ὴ ν μ ε λ λ ο ν τ ι κ ὴ δ ρ α σ τ η ρ ι ό τ η τ α τ ῆ ς Δ ι ε θ ν ο ῦ ς Ὀ ρ γ ά ν ω σ η ς Ἐ ρ γ α σ ί α ς σ τ ὸ π ε δ ί ο τ ῶ ν π ο λ υ ε θ ν ι κ ῶ ν ἑ τ α ι ρ ε ι ῶ ν».

Οἱ πολυεθνικὲς ἑταιρεῖες, στὸ σύγχρονο κόσμο, ἀποτελοῦν πραγματικὰ ἕνα τεράστιο πρόβλημα, γιὰ ὅλα τὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαούς, τόσο τῶν βιομηχανικῶν χωρῶν, τῶν ἀναπτυσσόμενων καὶ τῶν σοσιαλιστικῶν. Ἀκόμα πιὸ μεγάλο πρόβλημα, ἀποτελοῦν γιὰ τὴν ἐργατικὴ τάξη ὅλου τοῦ κόσμου.

Αὐτὸ γιατὶ εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ἰμπεριαλιστικῆς ἀντίδρασης καὶ τῆς ἄρνησης στὴν ἀνάπτυξη καὶ τὴν εὐημερία τῶν λαῶν, πολὺ περισσότερο γιὰ τὴν κοινωνικὴ ἀλλαγή, ἀπαραίτητος προϋπόθεσης γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία, τὴν αὐτοτέλεια καὶ τὸ σοσιαλισμό.

Γι αὐτὸ τὸ νὰ ὑψώνεται τὸ θέμα αὐτὸ παντοῦ, εἶναι ἕνα χρέος τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν λαῶν. Νὰ ὑψώνεται ὅμως μὲ σκοπὸ νὰ ἀνατραπεῖ αὐτὴ ἡ δύναμη, νὰ διαλυθεῖ καὶ νὰ ἀφήσει τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τοὺς λαοὺς ἥσυχους.

Ἡ προσπάθεια τοῦ κ. Ζιαρτίδη στὴ Διεθνὴ Διάσκεψη Ἐργασίας εἶχε αὐτὸ τὸ χαραχτήρα; Πρὶν ὅμως ἐξετάσουμε αὐτὸ τὸ ἐρώτημα θὰ πρέπει νὰ δοῦμε τὶ εἶναι ἡ Διεθνὴς Διάσκεψη Ἐργασίας.

Ἡ Δ.Δ.Ε. εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς ὀργανισμοὺς τοῦ Ο.Ε.Ε. ποὺ συνδέει τὸν ΟΕΕ μὲ τὰ προβλήματα ἐργασίας. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τὶς ἀντιπροσωπεῖες τῶν κρατῶν μελῶν τοῦ ΟΕΕ καὶ διευθύνεται ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Ἐργασίας. Οἱ Κυβερνητικὲς ἀντιπροσωπεῖες ποὺ συμμετέχουν σ' αὐτὴ τὴ Διάσκεψη συνοδεύονται (ὄχι πάντα) ἀπὸ ἀντιπρόσωπους τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, χωρὶς αὐτοὶ νἄχουν τὸ δικαίωμα ψήφου, ἀλλὰ ἁπλῶς σὰν σύμβουλοι τοῦ Κυβερνητικοῦ ἐκπροσώπου.

Ἡ Δ.Δ.Ε. ἀκούει ἐκθέσεις, μελετᾶ προβλήματα, καταλήγει σὲ συμπεράσματα καὶ ἀποφάσεις, τὶς ὁποῖες δίνει ὑπὸ τύπον ψηφισμάτων ἢ διακηρύξεων στὶς Κυβερνήσεις μέλη τοῦ ΟΕΕ. Αὐτὲς οἱ ἀποφάσεις, ὅπως οἱ ἀποφάσεις ὅλων τῶν σωμάτων τοῦ ΟΕΕ, δὲν εἶναι ὑποχερωτικὲς γιὰ τὶς Κυβερνήσεις μέλη τοῦ ΟΕΕ. Ἔτσι παραμένουν πάντα σὰν μιὰ ἄποψη ποὺ ἀφήνεται στὴ διάθεση τῆς κάθε χώρας νὰ τὶς ἐφαρμόσει ὅποτε καὶ ὅσο τὶς συμφέρει

Ἡ ἐργατικὴ τάξη καὶ ὁ λαός μας ἔχει ἤδη ἀρκετὴ πεῖρα γιὰ τὴν δυνατότητα ἐφαρμογῆς ἀποφάσεων τοῦ ΟΕΕ, ἀπὸ ὁποιοδήποτε τμῆμα του κι ἂν προέρχονται. Τὸ συμπέρασμα εἶναι πὼς στὸν ΟΕΕ μποροῦν νὰ ὑψώνονται ἰδέες καὶ ἰδανικά, ἠθικοὶ κανόνες καὶ ἀναγκαιότητες ποὺ νὰ συνθέτουν ἕνα ἰδανικὸ κόσμο. Μὰ ἡ ἀλήθεια παραμένει μιά, σκληρὴ κι ἀνελέητη. 30 χρόνια ζωῆς τοῦ ΟΕΕ καὶ ζοῦμε τὴν ἐποχὴ τῆς ἄγριας ἐκμετάλλευσης καὶ καταπίεσης τῶν λαῶν ὅλου τοῦ κόσμου ἀπὸ τὰ λιγοστὰ μονοπώλια καὶ τὶς πολυεθνικὲς ἑταιρεῖες. Ζοῦμε τὴν ἐποχὴ τῶν ληστρικῶν ἀνταγωνισμῶν καὶ πολέμων γιὰ τὸν

στραγγαλισμό της ανεξαρτησίας και αυτοτέλειας των λαών. Ζούμε στην εποχή που υψώνεται από τη μιά η ειρήνη σαν πανανθρώπινο ιδανικό κι' από την άλλη οι υπερδυνάμεις σ' ένα ξέφρενο ανταγωνισμό γιά παγκόσμια κυριαρχία, μπαίνουν σ' ένα νέο κύκλο παραγωγής όπλων μαζικής καταστροφής και σπρώχνουν τον κόσμο μας σ' ένα νέο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ζούμε στον κόσμο του υποσιτισμού, της αγραμματοσύνης, της αρρώστιας. Κι άς συνεδριάζει ασταμάτητα ο ΟΕΕ, κι άς παίρνει αποφάσεις και διακηρύξεις. Ζούμε σε μιά σκληρή και κραυγαλέα αντίφαση, που η ερμηνεία της δεν είναι **δύσκολη.**

Τον ΟΕΕ αποτελούν, στην συντριπτική του πλειοψηφία, οι εκπρόσωποι των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων και των υποταχτικών τους σ' όλο τον κόσμο. Όλες οι διακηρύξεις προέρχονται ακριβώς από τούς ίδιους τούς εκμεταλλευτές, τούς καταπιεστές των λαών. Έτσι και όταν ακόμα αυτές οι διακηρύξεις φαίνονται αγαθές ή υψώνουν ιδανικά και ηθικές αρχές, δεν είναι παρά μιά απάτη, μιά στάχτη στά μάτια των λαών του κόσμου, εφ' όσον η εφαρμογή τους βρίσκεται στά χέρια των μεγιστάνων του πλούτου και της εκμετάλλευσης και των πραχτόρων τους.

Τέτοια είναι και η Δ.Δ.Ε., μιά σύναξη εκπροσώπων της εκμεταλλεύτριας τάξης είτε των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων είτε των δυνάμεων της κεφαλαιοκρατικής τάξης των εξαρτημένων χωρών, που αποτελούν υποταχτικά όργανα του διεθνούς ιμπεριαλισμού.

Σ' αυτούς απευθύνθηκε ο κ. Ζιαρτίδης γιά να μελετήσουν το πρόβλημα «της δραστηριότητας των πολυεθνικών εταιρειών» και να υιοθετήσουν «ένα κώδικα συμπεριφοράς» τους.

Με όλα αυτά δεν θέλουμε να πούμε πώς ο κ. Ζιαρτίδης δεν έπρεπε να παρευρίσκεται ή πώς δεν έπρεπε να ζητήσει από την Δ.Δ.Ε., οτιδήποτε. Και να παρευρίσκεται και να αξιώσει έπρεπε ο εκπρόσωπος της εργατικής τάξης της Κύπρου και οποιασδήποτε χώρας. Να παρευρίσκεται γιατί η Δ.Δ.Ε δεν είναι οπωσδήποτε ένα όργανο της παγκόσμιας εργατικής τάξης. Δεν μπορεί να επιβάλλει αποφάσεις, μα μπορεί να υψώσει προβλήματα, μπορεί να ξεσκεπάζει καταστάσεις, μπορεί να αποκαλύψει την αλήθεια και να φωτίσει τον αληθινό δρόμο της εργατικής τάξης.

Ένας πραγματικός εκπρόσωπος της εργατικής τάξης μπορεί να μεταβάλει την Δ.Δ.Ε., σ' ένα βήμα αλήθειας και φωτός γιά τη σωστή πορεία της παγκόσμιας εργατικής τάξης. Το ερώτημα είναι. Έπαιξε αυτό το ρόλο ο κ. Ζιαρτίδης στο θέμα των πολυεθνικών εταιρειών;

Δυστυχώς φαίνεται καθαρά, απ' ότι δημοσιεύτηκε στίς εφημερίδες και ιδιαίτερα στη ΧΑΡΑΥΓΗ της 14ης Ιούνη 1977, πώς ο κ. Ζιαρτίδης δεν εκπροσώπησε τα αληθινά συμφέροντα της εργατικής τάξης της Κύπρου και της παγκόσμιας εργατικής τάξης. Αυτό δεν είναι δύσκολο να φανεί από τη θέση που πήρε απέναντι στίς πολυεθνικές εταρείες. Όπως τα δημοσιεύει η ΧΑΡΑΥΓΗ ο κ. Ζιαρτίδης είπε: «Σήμερα ένας σχετικά μικρός αριθμός διεθνών μονοπωλίων, γνωστών σαν υπερεθνικών εταιρειών, κυριαρχούν στούς διάφορους οικονομικούς τομείς του καπιταλιστικού κόσμου.

Η δύναμη και η επιρροή που συγκεντρώθηκε στά χέρια των λίγων αυτών ανθρώπων, οι οποίοι ελέγχουν και κατευθύνουν τίς υπερεθνικές εταιρείες, είναι τόσο μεγάλη που μπορούν σε κάθε στιγμή να υποσκάψουν

τὴν οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ σταθερότητα. Ἡ νομισματικὴ κρίση, ὁ πληθωρισμός, ἡ ἀνεργία, ὅλα αὐτὰ συνδέονται μὲ τὶς δραστηριότητες τῶν ὑπερεθνικῶν ἑταιρειῶν καὶ μὲ τὴ μοναδικὴ ἐπιδίωξή τους καὶ τὸν μόνιμο σκοπό τους νὰ ἐπιτύχουν μάξιμουμ **κέρδος**».

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια γιὰ τὶς πολυεθνικὲς ἑταιρεῖες; Μόνο ὅτι «μποροῦν σὲ κάθε στιγμὴ νὰ ὑποσκάψουν τὴν οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ σταθερότητα»;

Ἡ μέχρι σήμερα δράση τῶν πολυεθνικῶν ἑταιρειῶν δὲν ἔπρεπε νὰ ἀποτελέσει γιὰ τὸν κ. Ζιαρτίδη τὸ καλύτερο ἐπιχείρημα γιὰ τὴν ἀνάγκη τοῦ ξεσηκωμοῦ τῶν λαῶν καὶ συνεπῶς καὶ τῆς Δ.Δ.Ε., ἐνάντιά τους; Ἡ δράση καὶ τὰ ἐγκλήματα τῶν πολυεθνικῶν ἑταιρειῶν γιὰ τὴν ἀνατροπὴ Κυβερνήσεων καὶ τὴν ἐγκαθίδρυση πουλημένων σ' αὐτὲς διχτατορικῶν κυβερνήσεων (Χιλή, Ἀργεντινή, Ταϋλάντη, Ἑλλάδα, Κύπρος, Πακιστάν, κ.ἄ.) ἢ ἡ πρόκληση πολέμων καὶ πολεμικῶν συγκρούσεων στὴ Μέση Ἀνατολή, στὴν Κύπρο, στὴν Ἀγκόλα, στὴ Ροδεσία.

Ὅλα αὐτὰ δὲν ἀποτελοῦν γεγονότα ποὺ βαραίνουν κύρια τὸ μονοπωλιακὸ κεφάλαιο ποὖνε πίσω ἀπὸ αὐτὲς τὶς πολυεθνικὲς ἑταιρεῖες; Γιατὶ ὁ κ. Ζιαρτίδης δὲν τὰ κατάγγειλε ἀπὸ τὸ πιὸ ἐπίσημο βῆμα, τὴ Δ.Δ.Ε; Γιατὶ περιορίστηκε στὸ «μποροῦν σὲ κάθε στιγμὴ νὰ ὑποσκάψουν τὴν οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ σταθερότητα; Ἀκόμα πιὸ ἐκπληχτικὴ εἶναι ἡ θέση τοῦ κ. Ζιαρτίδη ὅταν ἀμέσως παρακάτω μᾶς πληροφορεῖ ὅτι «ἡ νομισματικὴ κρίση ὁ πληθωρισμός, ἡ ἀνεργία, ὅλα αὐτὰ συνδέονται μὲ τὶς δραστηριότητες τῶν ὑπερεθνικῶν ἑταιρειῶν καὶ μὲ τὴν μοναδικὴ ἐπιδίωξή τους καὶ τὸν μόνιμο σκοπό τους νὰ ἐπιτύχουν μάξιμουμ κέρδους». Δηλαδὴ τὸ μόνο ποὺ ζητοῦν οἱ πολυεθνικὲς ἑταιρεῖες εἶναι «νὰ ἐπιτύχουν μάξιμουμ κέρδους». Τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ πολυεθνικὲς ἑταιρεῖες λυσσαλέα ἀγωνίζονται ἐνάντια σὲ ὅλα τὰ λαϊκὰ ἀπελευθερωτικὰ κινήματα, ὅτι ἐξοπλίζουν κυβερνήσεις καὶ φασιστικὲς ὁμάδες ἐνάντια στὴν ἐργατικὴ τάξη, ὅτι ἀγωνίζονται νὰ στραγγαλίσουν κάθε τάση ἀνεξαρτησίας καὶ αὐτοτέλειας, ὅτι δαθέτουν ἀπὸ τὰ τεράστια κέρδη τους μεγάλα ποσὰ καὶ ὅλα τὰ μέσα γιὰ νὰ μονιμοποιήσουν τὴν κυριαρχία τους στὸν κόσμο καὶ νὰ ἀνακόψουν τὴν πορεία στὴν ἐθνικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀπελευθέρωση, ὅλα αὐτὰ ἀφήνουν ἀδιάφορο τὸν κ. Ζιαρτίδη καὶ ὅτι τὸν πειράζει εἶναι γιατὶ προκαλοῦν οἰκονομικὴ κρίση, πληθυρισμὸ καὶ ἀνεργία γιὰ νὰ πραγματοποιοῦν περισσότερα κέρδη.

Πόσος ἀλήθεια ἐξωραϊσμὸς γιὰ τὶς πολυεθνικὲς ἑταιρεῖες ὑπάρχει στὶς διαπιστώσεις τοῦ κ. Ζιαρτίδη; Βέβαια αὐτὸς ὁ ἐξωραϊσμὸς φαίνεται πὼς τοῦ εἶναι ἀναγκαῖος γιὰ νὰ προχωρήσει ἀμέσως παρακάτω καὶ νὰ εἰσηγηθεῖ τὴν ἀνάλογη ἀντιμετώπιση τῶν πολυεθνικῶν ἑταιρειῶν. Ἔτσι τονίζει «...εἶναι ἀναγκαῖο ὅπως ἡ Διεθνὴς κοινότητα υἱοθετήσει χωρὶς **καθυστέρηση**, μιὰ διεθνὴ σύμβαση ἢ σύσταση, σκοπὸς τῆς ὁποίας θὰ εἶναι νὰ ἐλέγχει καὶ νὰ ρυθμίζει τὶς δραστηριότητες τῶν πολυεθνικῶν ἑταιρειῶν».

Δηλαδὴ ὁ κ. Ζιαρτίδης βλέπει δυνατὴ τὴν ὕπαρξη τῶν πολυεθνικῶν ἑταιρειῶν. Δὲν τὶς βλέπει σὰν ἀσυμβίβαστες μὲ τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν αὐτοτέλεια τῶν λαῶν. Μόνο ποὺ πρέπει νὰ ρυθμιστεῖ ἡ δραστηριότητα τους ἀπὸ μιὰ σύμβαση τῆς Δ.Δ.Ε.;

Γιὰ μᾶς εἶναι ἀπαράδεχτο ἕνας ἐκπρόσωπος τῆς ἐργατικῆς τάξης νὰ δεχτεῖ τὴν ὕπαρξη τῶν πολυεθνικῶν

εταιρειών καὶ ἀντὶ νὰ κηρύσσει τὸν πόλεμο μὲ ὅλα τὰ μέσα γιὰ τὴ διάλυσή τους, γιὰ τὴν ἀποφασιστικὴ ἀνατροπή τους, νὰ κηρύσσει πὼς εἶναι δυνατὸ νὰ ρυθμιστεῖ ἡ δραστηριότητά τους καὶ μάλιστα ἀπὸ μιὰ σύμβαση ποὺ θὰ ψηφίσουν οἱ ὑποταχτικοί τους σ' ἕνα διεθνῆ ὀργανισμό. Γιὰ μᾶς ἡ ἑρμηνεία μιᾶς τέτοιας θέσης εἶναι πὼς ὁ ἐμπνευστής της δὲν ἐκπροσωπεῖ τὴν ἐργατικὴ τάξη, οὔτε ἔχει σκοπὸ νὰ πολεμήσει τὶς πολυεθνικὲς ἑταιρεῖες. Ἐκεῖνο ποὺ προσπαθεῖ νὰ πετύχει μιὰ τέτοια θέση εἶναι ἕνα συμβιβασμὸ τῆς ἐργατικῆς τάξης μὲ τὴν ὕπαρξη καὶ τὴ δράση τῶν πολυεθνικῶν ἑταιρειῶν.

Αὐτὸ ἄλλωστε φαίνεται ἀμέσως ὅταν ὁ κ. Ζιαρτίδης λέει «...Ζ η τ ή μ α τ α ὅ π ω ς ἡ π ο λ ι τ ι κ ὴ τ ῶ ν ἐ π α ν α ε π ε ν δ ύ σ ε ω ν κ α ὶ τ ο ῦ ἐ π α ν α π α τ ρ ι σ μ ο ῦ τ ῶ ν κ ε ρ δ ῶ ν, ἡ π ο λ ι τ ι κ ὴ τ ι μ ῶ ν, τ ὰ μ ε λ λ ο ν τ ι κ ὰ π ρ ο γ ρ ά μ μ α τ α γ ι ὰ ἀ π α σ χ ό λ η σ η, ὁ σ ε β α σ μ ὸ ς τ ῶ ν σ υ ν δ ι κ α λ ι σ τ ι κ ῶ ν ἐ λ ε υ θ ε ρ ι ῶ ν, ἡ π ρ ο σ τ α σ ί α τ ο ῦ π ε ρ ι β ά λ λ ο ν τ ο ς, ὅ λ α α ὐ τ ὰ ε ἶ ν α ι μ ε τ α ξ ὺ τ ῶ ν ζ η τ η μ ά τ ω ν γ ι ὰ τ ὰ ὁ π ο ῖ α π ρ έ π ε ι ν ὰ λ η φ θ ε ῖ π ρ ό ν ο ι α σ τ ὸ δ ι ε θ ν ὲ ς θ ε σ μ ι κ ὸ μ έ σ ο».

Δηλαδὴ παρασιωπώντας τὶς ἀνατρεπτικὲς ἐνέργειες τῶν πολυεθνικῶν εταιρειῶν, παρασιωπώντας τὴν ἀσφυχτικὴ ἐξάρτηση τῆς οἰκονομίας τῶν ἀναπτυσσόμενων χωρῶν, παρασιωπώντας τὴν ἀνάφλεξη πολέμων καὶ ἐπεμβάσεων, ζητᾶ νὰ στρέψουμε τὴν προσοχή μας στὰ ζητήματα: ποῦ ἐπενδύουν οἱ πολυεθνικὲς ἑταιρεῖες τὰ κέρδη τους, στὴν πολιτικὴ τιμῶν, στὸ πῶς καὶ πόση ἐργατικὴ δύναμη θὰ ἀπασχολήσουν καὶ στὸ σεβασμὸ τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν. Ἂν δηλαδὴ τὰ ἐξασφαλίσουμε αὐτὰ (ἂν εἶναι ποτὲ δυνατὸν) τότε θὰ ἐπικρατήσει ἀνάμεσα στὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ στὶς πολυεθνικὲς ἑταιρεῖες, ἀνάμεσα στοὺς λαοὺς καὶ τὰ μονοπώλια, πλήρης εἰρήνη, κι ὁ κ. Ζιαρτίδης θἄναι εὐχαριστημένος;

Γιὰ κάθε ἐργάτη, ὅσο ἁπλὰ κι ἂν σκέφτεται, δὲν εἶναι δύσκολο νὰ καταλάβει ὅτι αὐτὲς οἱ ἀπόψεις καὶ οἱ προσπάθειες τοῦ κ. Ζιαρτίδη δὲν ἐκπροσωποῦν τὰ συμφέροντα τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν λαῶν. Αὐτὲς οἱ ἀπόψεις καὶ οἱ προσπάθειες ἀποσκοποῦν νὰ λύσουν προβλήματα ἀνάμεσα στὰ διεθνῆ μονοπώλια ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ τὶς ἀστικὲς τάξεις τῶν νεοκαπιταλιστικῶν χωρῶν ἀπὸ τὴν ἄλλη, σὰν ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴν πάρα πέρα ζωὴ τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος καὶ τὴ συνέχιση τῆς κυριαρχίας τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ. Ἕνα τέτοιο ἐξωραϊσμὸ τῶν σχέσεων καὶ γεφύρωση τῶν ἀντιθέσεων στὸν καπιταλιστικὸ κόσμο ὑπηρετοῦν αὐτὲς οἱ θέσεις.

Ἡ γραμμὴ τῆς ἐργατικῆς τάξης τῆς Κύπρου καὶ ὅλου τοῦ κόσμου εἶναι ἁπλὴ καὶ καθαρή. Τὸ μονοπωλιακὸ κεφάλαιο, μὲ ἕδρα τὶς ΕΠΑ, στήνει τὶς λεγόμενες πολυεθνικὲς ἑταιρεῖες μέσω τῶν ὁποίων ἁπλώνει τὰ πλοκάμια του σ' ὅλο τὸ κόσμο. Γιὰ νὰ ἐλέγχουν, νὰ ὑποτάσσουν τὴν πολιτικὴ ζωὴ τῶν χωρῶν καὶ τῶν λαῶν τοῦ κόσμου. Ἀπὸ αὐτὸ τους τὸν χαραχτήρα γίνονται τὸ κέντρο καὶ ἡ πηγὴ τῆς ἀντίδρασης σὲ κάθε πρόοδο τῶν λαῶν.

Γιὰ νὰ ἐκπληρώσουν τὸν σκοπό τους χτυποῦν μὲ ὅλα τὰ μέσα τὸ ἐργατικὸ κίνημα καὶ κάθε τάση γιὰ ἀνεξαρτησία καὶ αὐτοτέλεια, κινώντας τοὺς στρατιωτικούς τους μηχανισμούς, τοὺς μηχανισμοὺς κατασκοπίας καὶ κάθε ἀκάθαρτο μέσο.

Πίσω ἀπὸ τὶς κυβερνήσεις καὶ ἀπὸ κάθε συμφωνία ἢ σύμβαση τὰ μονοπώλια στέκουν ἐλεύθερα νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ πιὸ ἀνήθικα μέσα γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν σκοπῶν τους.

Μέσα σ' αὐτὴ τὴν πραγματικότητα, ποὺ τὴν ἐπιβεβαιώνουν μιὰ σειρὰ γεγονότα δὲν εἶναι νοητὴ ἡ συνύπαρξη τῶν πολυεθνικῶν ἑταιρειῶν

καὶ τῆς εἰρήνης, τῆς προόδου τῶν λαῶν. Δὲν εἶναι νοητὴ καμιὰ «σύμβαση σκοπὸς τῆς ὁποίας θὰ εἶναι νὰ ἐλέγχει καὶ νὰ ρυθμίζει τὶς δραστηριότητες τῶν ὑπερεθνικῶν εταιρειῶν».

Ὅτι ἐπιβάλλεται εἶναι ὁ ἀγώνας τῶν λαῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν ἐργατικὴ τάξη νὰ ἀνατρέψουν τὴν ὕπαρξη καὶ τὴν δραστηριότητα τῶν πολυεθνικῶν ἐταιρειῶν στὸν κάθε ἐθνικὸ χῶρο καὶ στὴ διεθνῆ σφαίρα. Ὁ στόχος εἶναι εὔκολα κατανοητὸς ἀπὸ τὸν κάθε ἐργάτη καὶ τὸν κάθε ἐργαζόμενον, ἀπὸ τὸν κάθε πατριώτη. Μὲ μιὰ σωστὴ καθοδήγηση τῆς ἡγεσίας τῆς ἐργατικῆς τάξης μπορεῖ νὰ ἔχει ἄμεσα ἀποτελέσματα.

Αὐτὴ τὴ γραμμὴ ὄφειλε ὁ κ. Ζιαρτίδης νὰ ὑποστηρίξει γιὰ νὰ φέρει δίκαια τὸν τίτλο τοῦ ἐκπρόσωπου τῆς ἐργατικῆς τάξης.

Η ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΥΠΕΡΔΥΝΑΜΕΩΝ

Ἄρχισε στὶς 15.6.77 στὸ Βελιγράδι ἡ προπαρασκευαστικὴ λειτουργία τῆς Συνδιάσκεψης τοῦ Βελιγραδίου, ποὺ θὰ γίνει στὰ τέλη τοῦ χρόνου τούτου. Στὴν προπαρασκευαστικὴ αὐτὴ φάση συγκεντρώθηκαν ἀντιπρόσωποι ἀπὸ 35 χῶρες τῆς Εὐρώπης, οἱ Ε.Π.Α. καὶ ὁ Καναδάς. Ὅπως εἶναι γνωστὸ ἡ Συνδιάσκεψη αὐτὴ ἀποτελεῖ συνέχεια ἐκείνης ποὺ ἔγινε τὸ 1975 στὸ Ἑλσίνκι, «γιὰ τὴν ἀσφάλεια καὶ τὴ συνεργασία στὴν Εὐρώπη».

Τόσο ὁ Ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμός, ὅσο καὶ ὁ Σοβιετικὸς σοσιαλιμπεριαλισμός, ποὺ ἀποτελοῦν τοὺς δυὸ πρωταγωνιστὲς τῆς Συνδιάσκεψης αὐτῆς πασκίζουν νὰ πείσουν τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης καὶ τὸν κόσμο, πὼς ἡ Συνδιάσκεψη τοῦ Ἑλσίνκι, ὅπως καὶ ἡ τωρινὴ στὸ Βελιγράδι θὰ φέρουν στὴν Εὐρώπη τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀσφάλεια τῶν συνόρων, τὴν οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ συνεργασία, τὸ τσάκκισμα τῆς βίας.

Φορτωμένος μὲ ὑποκρισία καὶ δημαγωγία ὁ Μπρέζνιεφ στὸ Ἑλσίνκι ἔλεγε: «Ἄφθονο αἷμα ἔχει ποτίσει τὴ γῆ τῆς Εὐρώπης στὰ χρόνια τῶν δυὸ παγκοσμίων πολέμων. Ἀνωτάτου ἐπιπέδου πολιτικοὶ καὶ κρατικοὶ ἡγέτες 33 Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, τῶν ΗΠΑ καὶ τοῦ Καναδᾶ, συγκεντρώθηκαν στὸ Ἑλσίνκι γιὰ νὰ ἑνώσουν τὶς κοινές τους προσπάθειες καὶ νὰ συμβάλουν, ἔτσι, στὴν μετατροπὴ τῆς Εὐρώπης σὲ ἤπειρο ποὺ νὰ μὴν γνωρίσει ξανὰ τοὺς συγκλονισμοὺς τῶν πολέμων...».

Ὁ Χῶρος τῆς Δ. Εὐρώπης ἀποτελεῖ γιὰ τὶς δυὸ ὑπερδυνάμεις κονίστρα τῶν πιὸ ὀξυμένων ἀντιθέσεων καὶ ἀνταγωνισμῶν. Ὁ Ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμὸς παλεύει νὰ κρατήσει τὴ Δυτικὴ Εὐρώπη στὸ ΝΑΤΟ καὶ γενικώτερα στὸ Δυτικὸ στρατόπεδο, νὰ μπαλλώσει, ἔστω καὶ προσωρινά, τὰ ρήγματα ποὺ προκαλοῦν οἱ κρίσεις καὶ οἱ ἀντιθέσεις ἀνάμεσα σ' αὐτὸν καὶ στὶς χῶρες τῆς Δ. Εὐρώπης καὶ νὰ τὶς δέσει, ὅσο πιὸ στερεὰ μπορεῖ, κάτω ἀπὸ τὸν ἄμεσο ἔλεγχό του. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ Σοβιετικὸς σοσιαλιμπεριαλισμὸς μηχανορραφεῖ ἀδιάκοπα χώνοντας τὴ μύτη του παντοῦ, προσπαθώντας νὰ βουτήξει κι' αὐτὸς τὸ δάχτυλο στὸ μέλι, γιὰ νὰ προκαλέσει ρήγματα στὸ Νατοϊκὸ στρατόπεδο καὶ νὰ εἰσχωρήσει στὴν Δ. Εὐρώπη.

Κι' οἱ δυὸ ἰμπεριαλισμοὶ ποθοῦν τὴν Δ. Εὐρώπη, γιατὶ ὅποια ἀπὸ τὶς δυὸ ὑπερδυνάμεις καταφέρει νὰ βάλει στὸ χέρι τὴν Εὐρώπη, μπορεῖ εὔκολα νὰ ἐλέγχει ὁλόκληρο τὸν κόσμο.

Κοντὰ σ' αὐτὰ βασικώτατος παράγοντας, ἐξαιτίας τοῦ ὁποίου, οἱ δυὸ Ὑπερδυνάμεις ἐπιβουλεύονται τὴν Δυτικὴ Εὐρώπη καὶ πασκίζουν νὰ τὴν ἐλέγχουν εἶναι καὶ τὸ ἐργατικὸ κίνημα. Ἡ ἐργατικὴ τάξη καὶ οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης σηκώνουν στοὺς ὤμους τους ἕνα μεγάλο μέρος τῆς κρίσης, ποὺ μαστίζει τὸν ἰμπεριαλιστικὸ καὶ καπιταλιστικὸ κόσμο· βρίσκονται μέσα σ' ἐκείνους ποὺ πληρώνουν τὶς κρίσεις αὐτές. Ἔτσι μέσα στὴν ἐργατικὴ τάξη τῆς Δ. Εὐρώπης, ποὺ ἀντιμετωπίζει τὸν τε-

ράστιο πληθωρισμό, τὶς συναλλαγματικὲς κρίσεις, τὴν ἀνεργία καὶ τὴν ἄγρια ἐκμετάλλευση, βρίσκεται καὶ ἀναπτύσσεται ὁ κίνδυνος (γιὰ τοὺς ἰμπεριαλίστες) τῆς κοινωνικῆς ἐπανάστασης. Αὐτὸς ὁ κίνδυνος εἶναι καὶ γιὰ τὶς δυὸ Ὑπερδυνάμεις, ποὖναι οἱ δυὸ κύριοι στηλοβάτες τῶν ἐκμεταλλευτικῶν κοινωνικῶν συστημάτων, μιὰ μεγάλη ἀπειλή. Αὐτὴν τὴν ἀπειλή, δηλαδή, τὸ ἐργατικὸ κίνημα προσπαθοῦν νὰ τὴν ἐξουδετερώσουν μὲ κάθε τρόπο καὶ μέσο.

Γι' αὐτὸ τὸν σκοπὸ θέτουν σὲ λειτουργία ὅλες τὶς μέθοδες καὶ ὅλα τὰ μέσα ποὺ διαθέτουν. Βασικὸς κρίκκος στὸ στὺλ τῆς δουλειᾶς τους αὐτῆς εἶναι νὰ παίρνουν τὶς ἐπιθυμίες, τὰ αἰσθήματα καὶ τὶς ἐπιδιώξεις τῶν μαζῶν κὰι να τὶς ὑψώνουν σὰν δικά τους συνθήματα γιὰ νὰ καμουφλάρουν τοὺς ἀληθινούς τους στόχους. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, μιὰ καὶ «φροντίζουν» οἱ ἴδιοι γιὰ ὅσα ἐπιθυμοῦν οἱ μᾶζες, προσπαθοῦν νὰ ἐξουδετερώσουν τὸν ὀργανωμένο λαϊκὸ ἀγώνα καὶ νὰ καθηλώσουν τὶς μᾶζες στὴν ἀδράνεια προσπαθώντας, ἔτσι νὰ μετατοπίσουν τὴν κύρια ἀντίθεση ποὺ κυριαρχεῖ σήμερα στὸν κόσμο, τὴν ἀντίθεση ἀνάμεσα στοὺς λαοὺς ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ στὸν ἰμπεριαλισμό ὅλων τῶν μορφῶν ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀνάμεσα στὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα γιὰ τὸν σοσιαλιστικὸ δρόμο ἀνάπτυξη καὶ στὶς δυνάμεις ποὺ στηρίζουν τὸ καπιταλιστικὸ καὶ νὰ παρασέρνουν καὶ νὰ πολώνουν τὶς λαϊκὲς δυνάμεις σὲ δυὸ παγκόσμια στρατόπεδα μὲ ἡγεμονίστικες δυνάμεις, τὰ στρατόπεδα τῶν δυὸ Ὑπερδυνάμεων.

Εἶναι μέσα σ' αὐτὰ τὰ πλαίσια ποὺ οἱ δυὸ Ὑπερδυνάμεις ξεσηκώνουν μεγάλο πάταγο καὶ καμώνονται, πὼς ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν «Ὕφεση», τὴν «Εἰρήνη» καὶ τὴν ἀσφάλεια στὴν Εὐρώπη. Εἶναι γιατὶ στὴν πραγματικότητα, ἡ εἰρήνη, ἡ ὕφεση καὶ ἡ ἀσφάλεια ἐκφράζουν τὰ αἰσθήματα καὶ τὶς ἐπιθυμίες τῶν μαζῶν τῆς Δ. Εὐρώπης. Μ' αὐτὴ τὴν μάσκα οἱ δυὸ Ὑπερδυνάμεις πασκίζουν νὰ ἐμφανίζονται, σὰν οἱ φυσικοὶ πατεράδες καὶ προστάτες τῶν λαῶν τῆς Δ. Εὐρώπης, ἐνῶ πίσω ἀπὸ τὸ καμουφλάζ τους κρύβονται οἱ ἀληθινοί τους στόχοι, τὸ τσάκκισμα τοῦ λαϊκοῦ κινήματος καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς Εὐρώπης.

Κοντὰ σ' αὐτὰ μεγάλος ντόρος γίνεται ἀπὸ τὶς δυὸ Ὑπερδυνάμεις καὶ γιὰ τὴν μείωση τῶν πυρηνικῶν ὅπλων. Ἄλλη μιὰ δολιότητα, ποὺ στοχεύει στὴν διατήρηση τῆς παντοδυναμίας τους. Πραγματικὸς στόχος τῆς προπαγάνδας γιὰ ἀφοπλισμὸ εἶναι ὁ ἀφοπλισμὸς τῶν ἄλλων χωρῶν. Μιλώντας γιὰ ἀφοπλισμὸ οἱ δυὸ Ὑπερδυνάμεις ἐννοοῦν πάντα τὸν ἀφοπλισμὸ τῶν ἄλλων χωρῶν. Ἀντίθετα οἱ ἴδιοι τελειοποιοῦν ἀδιάκοπα καὶ πολλαπλασιάζουν τὰ πυρηνικὰ καὶ βιοχημικά τους ὅπλα καὶ πασκίζουν νὰ διατηροῦν, σταθερά, ὑπεροπλία ἀπέναντι στοὺς ἄλλους γιὰ νὰ εἶναι σὲ κάθε περίπτωση ἰσχυρότεροι. Διάδοση τῶν πυρηνικῶν ὅπλων στὶς ἄλλες χῶρες θὰ ἐσήμαινε ἀσφαλῶς ἰσορροπία δυνάμεων, πρᾶγμα ποὺ καθόλου δὲν συμφέρει στὶς δυὸ Ὑπερδυνάμεις. Ἀντίθετα τοὺς συμφέρει νὰ πουλοῦν σ' αὐτὲς ὅλον τὸν παλιό τους ὁπλισμὸ καὶ ἔτσι καὶ νὰ εἰσάγουν τεράστιο συνάλλαγμα καὶ νὰ κρατοῦν τὶς ἄλλες χῶρες κατώτερες σὲ πολεμικὸ ὑλικό.

Ἡ ἀντικειμενικὴ πραγματικότητα δείχνει πὼς ἡ Δ. Εὐρώπη ὅσο πάει γίνεται χῶρος, ὅπου ἀπειλεῖται ὅλο καὶ ἐντονώτερα ἡ ἔκρηξη πολέμου. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος ποὺ οἱ δυὸ Ὑπερδυνάμεις συγκεντρώνουν ἐδῶ στρατεύματα.

Ποιὸς εἶναι, λοιπὸν ὁ πραγματικὸς ρόλος τῶν Συνδιασκέψεων στὸ Ἑλσίνκι καὶ στὸ Βελιγράδι; Φέρνουν ἀληθινὰ τὴν «Ὕφεση ,τὴν Εἰρήνη καὶ τὴν ἀσφάλεια» στὴν Εὐρώπη; Κάθε ἄλλο. Τὸ διάστημα μετὰ τὸ Ἑλσίνκι ἀπόδειξε ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο. Στὰ τελευταῖα δυὸ χρόνια οἱ ἀντιθέσεις καὶ οἱ ἀνταγωνισμοὶ τῶν δυὸ Ὑπερδυνάμεων στὴν Δ. Εὐρώπη ὀξύνθηκαν σὲ μεγάλο βαθμό, ὅπως καὶ οἱ ἀντιθέσεις καὶ τὰ προβλήματα τῶν δυὸ Ὑπερδυνάμεων ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ τῶν χωρῶν τῆς Δ. Εὐρώπης ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ἡ αὐξανόμενη κρίση στὸ πρόβλημα τοῦ Αἰγαίου καὶ οἱ ἀντιθέσεις Ἑλλάδας — Τουρκίας ἀποδείχνουν πὼς ἡ Συνδιάσκεψη τοῦ Ἑλσίνκι

στάθηκε μιὰ κούφια παράσταση ἀνίκανη νὰ λύσει ὁποιαδήποτε προβλήματα. Παρὰ τὶς «μεγάλες» ἀποφάσεις τοῦ Ἑλσίνκι ὁ πληθωρισμός, ἡ ἀνεργία, ἡ συναλλαγματικὴ κρίση, τὸ ἀπεργιακὸ κίνημα ἀναπτύσσονται στὴν Δ. Εὐρώπη ἁλματώδικα, ρίχνοντάς την ὅλο καὶ σὲ μεγαλύτερες κρίσεις.

Αὐτοὶ εἶναι καὶ οἱ λόγοι, δηλαδὴ ἡ ριζικὴ ἀποτυχία τοῦ Ἑλσίνκι, ποὺ ἔφερε τὶς χῶρες αὐτὲς στὴν προπαρασκευαστικὴ φάση τῆς Συνδιάσκεψης τοῦ Βελιγραδίου, μὲ τὴν δυσπιστία καὶ τὴν ἀμφιβολία βαριὰ μέσα στὶς διπλωματικές τους τσάντες.

Αὐτοὶ εἶναι οἱ λόγοι ποὺ σήκωσαν τὴν μάσκα καὶ ἀνάγκασαν τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν δυὸ Ὑπερδυνάμεων νὰ πᾶν στὸ Βελιγράδι φορτωμένοι μὲ ἀπειλὲς ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Ἔτσι ἐνῶ ὁ Μπρέζνιεφ κάνει συνέχεια «τρισάγιο» στὴν «Ὕφεση καὶ τὴν εἰρήνη» ἐξακολουθώντας τὸ βιολί του, ὁ Κάρτερ ἀπειλεῖ τὸν Σοβιετικὸ Σοσιαλιμπεριαλισμὸ πὼς θὰ ἐγείρει τὸ θέμα «τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων». Ἀνήκουστο βέβαια γιὰ τὸν Ἀμερικάνικο ἰμπεριαλισμό, ἀλλὰ ἀληθινό. Ἀνήκουστο οἱ σφαγεῖς τῶν λαῶν, αὐτοὶ πού, ἀπὸ ὅπου πέρασαν ἔφεραν, τὸ μακελειό, τὴν βία, τὴν καταστροφὴ νὰ τολμοῦν νὰ μιλοῦν γιὰ «ἀνθρώπινα δικαιώματα», ὅταν ἀκόμα εἶναι νιόσκαφτα τὰ μνήματα στὸ Βιετνὰμ καὶ στὴν Καμποτία, ὅταν χιλιάδες ἄνθρωποι πληρώνουν κάθε μέρα μὲ σκληρὰ βασανιστήρια καὶ μὲ τὴν ζωή τους τὸν ἀγώνα γιὰ Λευτεριά, ὅταν ἀκόμα ὀργανώνουν πραξικοπήματα καὶ εἰσβολὲς καὶ ὅταν τὰ μονοπώλιά τους ἀπομυζοῦν τὸν ἱδρώτα καὶ τὸν κόπο τῶν ἐργαζομένων ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἁρπαγμένοι ἀπὸ τὴν κατάλληλη αὐτὴ εὐκαιρία οἱ Ἀμερικάνοι ἰμπεριαλιστὲς μπαίνουν στὴν ἐπίθεση καὶ ἀπειλοῦν μὲ θέμα «ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων», ἐξασκώντας μιὰ σοβαρὴ πίεση πάνω στοὺς σοσιαλμπεριαλιστές, ποὺ βολοδέρνουν νὰ παραμερίσουν τὸ θέμα. Ἔτσι ὁ Ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμὸς φέρνει στὴν ἐπιφάνεια τὸ πρόβλημα, πὼς στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωση δὲν ὑπάρχει ἀντιπολίτευση, ἐλευθερία κριτικῆς τοῦ συστήματος, ἐλευθερία σκέψης καὶ ἔκφρασης, ἀτομικὲς ἐλευθερίες, μὰ ἀντίθετα οἱ πολιτικοὶ κρατούμενοι αὐξάνονται καθημερινά, ὅπως καὶ ἡ καταπίεση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Ὅλα αὐτὰ σημαίνουν, πὼς ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση καταστρατηγεῖ τὶς ἀποφάσεις τοῦ Ἑλσίνκι καὶ δὲν ἔχει δικαίωμα συμμετοχῆς στὸ Βελιγράδι. Αὐτὸ τὸ πρόβλημα ἀπειλεῖ τὴν Συνδιάσκεψη τοῦ Βελιγραδίου μὲ ναυάγιο.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη οἱ σοσιαλιμπεριαλιστὲς τῆς ΕΣΣΔ, ἀνίκανοι ἀντικειμενικὰ νὰ ὑψώσουν φωνὴ καὶ νὰ ποῦν, πὼς ἡ ἀληθινὴ Δημοκρατία καὶ τὰ ἀληθινὰ δικαιώματα βρίσκονται μόνο στὴν Διχτατορία τοῦ προλεταριάτου, ἀφοῦ τὴν ἔχουν ἀπὸ καιρὸ τσαλαπατήσει μετατρέποντας τὴν ΕΣΣΔ σὲ καπιταλιστικὸ κράτος νέου τύπου μοχτοῦν νὰ μετατοπίσουν ἀλλοῦ τὸ πρόβλημα καὶ νὰ βροῦν συμβιβαστικὲς λύσεις. Ἀπὸ τὴν ἄλλη οἱ Σοβιετικοὶ σοσιαλιμπεριαλιστὲς δὲν μποροῦν νὰ ὑποχωρήσουν στὶς ἀμερικάνικες πιέσεις. Στὴν χώρα τους δὲν ὑπάρχει τὸ καπιταλιστικὸ σύστημα τῶν ἄλλων χωρῶν μὰ ἕνας καπιταλισμὸς νέου τύπου.

Χαρακτηριστικὸ στὶς παραγωγικὲς σχέσεις τοῦ Σοβιετικοῦ καπιταλισμοῦ εἶναι ἡ συλλογικὴ ἰδιοχτησία καὶ ἐκμετάλλευση καὶ ὄχι ἡ ἀτομική. Στὴν ΕΣΣΔ μιὰ κάστα ἀστῶν ἐξ ὀνόματος τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ καμουφλαρισμένοι πίσω ἀπὸ τὸ «παλλαϊκὸ κράτος» κατέχουν τὰ μέσα παραγωγῆς καὶ ἐκμεταλλεύονται συλλογικὰ τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸν λαό. Ἔτσι, αὐτὴ ἡ κάστα εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτρέψει, ἀκόμα καὶ τὴν «ἀστικὴ δημοκρατία» τῶν ἄλλων καπιταλιστικῶν χωρῶν, δὲν μποροῦν νὰ δώσουν, οὔτε τὰ ἀστικὰ δικαιώματα, διότι σὲ τέτοια περίπτωση καταστρέφουν τὴν διχτατορία τῆς κάστας τους.

Εἶναι αὐτὸ τὸ στοιχεῖο ποὺ ἁρπάζουν οἱ ἄλλοι ἰμπεριαλιστές, ποὺ ἀντιπαραθέτουν στὴν ἄρχουσα αὐτὴ κάστα καὶ στὴν ἀπολυταρχία της, τὴν δική τους «Ἀστικὴ δημοκρατία» ἀνεβάζοντας την στοὺς ἑφτὰ οὐρανοὺς καὶ παρουσιάζοντάς την, σὰν τὸ ἰδανικὸ σύστημα.

Οἱ Σοβιετικοὶ σοσιαλιμπεριαλιστὲς εἶναι, ἔτσι, ἀνίκανοι νὰ ἐπιτρέψουν στὴν χώρα τους τὴν δημιουργία κομμάτων ἀντιπολίτευσης, ἢ τὴν ἐλεύθερη κριτικὴ τοῦ συστήματος. Αὐτὴ ἡ «ἀδυναμία» τους βέβαια δὲν ἔχει καμιὰ σχέση μὲ τὴν σοσιαλιστικὴ κοινωνία, μὰ ἀντίθετα εἶναι ὁ πιὸ καθαρὸς μάρτυρας τοῦ φόβου τῶν ἀστῶν — ρεβιζιονιστῶν τῆς ΕΣΣΔ ἀπέναντι σὲ μιὰ λαϊκὴ — ἐπαναστατικὴ ἀντιπολίτευση. Ἐλευθερία ἀντιπολίτευσης καὶ κριτικῆς σημαίνει τὴν παρουσία καὶ τὴν ἀνάπτυξη στὴν ΕΣΣΔ τοῦ γνήσιου Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, τοῦ προλεταριακοῦ κινήματος, τῆς νέας ἐπανάστασης. Πῶς μποροῦν, λοιπὸν οἱ ἀστοὶ — ρεβιζιονιστὲς τῆς ΕΣΣΔ νὰ ἐπιτρέψουν κάτι τέτοιο;

Βέβαια στὴν προσπάθειά τους νὰ βροῦν συμβιβαστικὴ λύση καὶ νὰ κλείσουν τὸ στόμα τῶν Ἀμερικάνων μᾶς ἔδωσαν πρόσφατα τὸ καινούργιο τους Σύνταγμα. Μιὰ ἀποτυχεμένη προσπάθεια νὰ πειστεῖ ὁ κόσμος, πὼς στὴν ΕΣΣΔ ὑπάρχουν «ἀνθρώπινα δικαιώματα» καὶ «Δημοκρατία».

Πέρα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἐνδοϊμπεριαλιστικὰ προβλήματα καὶ ἡ παγκόσμια πραγματικότητα ἀποδείχνει πὼς οἱ ἀντιθέσεις καὶ οἱ ἀνταγωνισμοὶ τῶν δυὸ Ὑπερδυνάμεων ὀξύνονται συνεχῶς φέρνοντας, ἀντίθετα μὲ ὅσα διακηρύσσουν, τὸν πόλεμο καὶ ὄχι τὴν Ὕφεση καὶ τὴν Εἰρήνη.

Πρόσφατα συγκεντρώθηκαν καὶ συνεδρίασαν στὸ Λονδῖνο ἀντιπρόσωποι τῶν ἑφτὰ πλούσιων — ἰμπεριαλιστικῶν χωρῶν (Ἰταλία, Ἰαπωνία, Γαλλία, Δυτικὴ Γερμανία, Βρεττανία, Ε.Π.Α. καὶ Καναδᾶς) καὶ ἀποφάσισαν νὰ ξανασυνεδριάσουν σ' ἕνα χρόνο μὲ στόχο νὰ βροῦν τρόπους καὶ νὰ ὀργανωθοῦν γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ Σοβιετικοῦ («Κομμουνιστικοῦ»!!!) κινδύνου. Οἱ μεγάλες ἰμπεριαλιστικὲς χῶρες προετοιμάζουν τὶς δυνάμεις τους γιὰ νὰ εἶναι ἕτοιμες νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν Σοσιαλιμπεριαλιστικὴ Ὑπερδύναμη σ' ἕνα πόλεμο μαζί της. Ποῦ βρίσκεται λοιπὸν ἡ ἐπιτυχία τοῦ Ἑλσίνκι, ὅταν ἔξω ἀπὸ τὶς ἀποφάσεις ποὺ πῆραν, ὁ Ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμὸς καὶ οἱ ἄλλες ἰμπεριαλιστικὲς χῶρες προετοιμάζονται γιὰ ἕνα ἐνδεχόμενο πόλεμο ἐνάντια στὴν ΕΣΣΔ καὶ τὸ σύμφωνο τῆς Βαρσοβίας; Πῶς τὸ Ἑλσίνκι ἔφερε τὴν «εἰρήνη» καὶ τὴν «ἀσφάλεια» ὅταν ἔξω ἀπὸ αὐτὸ καὶ οἱ δυὸ πλευρὲς ἑτοιμάζονται γιὰ πόλεμο;

Ἀπὸ τὴν ἄλλη, σ' ὅλα τὰ καίρια στρατηγικὰ σημεῖα οἱ δυὸ Ὑπερδυνάμεις συγκεντρώνουν στρατεύματα. Ἀπὸ τὰ Δαρδανέλια κατεβαίνουν συνεχῶς πολεμικὰ πλοῖα καὶ ὑποβρύχεια. Στὴν Μέση Ἀνατολή, παρὰ τὴν Διεθνῆ Διάσκεψη, τὸ πρόβλημα ὀγκώνεται ἀντὶ νὰ μπεῖ στὴν πορεία λύσης του. Στὴν Κύπρο γιὰ τρία χρόνια συνεχίζεται ἡ κατάχτηση τοῦ μισοῦ νησιοῦ. Ὕστερα ἀπὸ τὴν Μοζαμβίκη καὶ τὴν Ἀγκόλα ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση ἐπεμβαίνει ἀπροκάλυπτα στὸ Ζαΐρ, στὴν Αἰθιοπία, στὶς Σεϋχέλλες. Στὴν Ροδεσία καὶ στὴν Ν. Ἀφρικὴ ὁ Ἀμερικάνικος καὶ Εὐρωπαΐκος ἰμπεριαλισμὸς προκαλοῦν τεράστιες ἀναστατώσεις στὴν προσπάθειά τους νὰ κρατήσουν τὶς ζωτικὲς αὐτὲς περιοχές. Σ' ὅλο τὸν κόσμο οἱ δυὸ Ὑπερδυνάμεις ἐπιδίδονται σὲ ἐπεμβάσεις, πρόκληση συγκρούσεων, χειραγωγήσεις κλπ., προκαλῶντας τεράστια προβλήματα καὶ ἀντιθέσεις.

Εἶναι ἀκριβῶς αὐτὰ τὰ προβλήματα καὶ οἱ ἀντιθέσεις ποὺ γεννοῦν τοὺς πολέμους. Εἶναι λοιπὸν ὁλοφάνερο, πὼς ἐφόσον στὸ διεθνῆ χῶρο δεσπόζουν καὶ κυριαρχοῦν μέσα στὸ ἰμπεριαλιστικὸ στρατόπεδο οἱ ἀντιθέσεις καὶ οἱ ἀνταγωνισμοὶ τῶν δυὸ Ὑπερδυνάμεων καὶ τῶν ἄλλων ἰμπεριαλιστῶν, αὐτὸ ποὺ φέρνουν πίσω τους δὲν εἶναι ἡ «Ὕφεση», ἡ «Εἰρήνη» καὶ ἡ «ἀσφάλεια» μὰ ὁ πόλεμος. Ἡ Λευτεριά, ἡ Εἰρήνη καὶ ἡ ἀσφάλεια θὰ ἔρθουν καὶ θὰ ἀγκαλιάσουν τὸν κόσμο μόνο, ὅταν παντοῦ ἐπιβληθεῖ ἡ προλεταριακὴ ἐξουσία, μόνο ὅταν σπάσει καὶ τὸ τελευταῖο δόντι τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη πόσο κωμικὸ εἶναι νὰ προσπαθοῦν νὰ πείσουν τὸν κόσμο πὼς προσπαθοῦν νὰ φέρουν στὴν Δ. Εὐρώπη τὴν «Εἰρήνη», τὴν «Ὕφεση καὶ τὴν ἀσφάλεια», ὅταν στὴν Ἀφρικὴ καὶ στὸν ἄλλο κόσμο σκυλλοτρώγονται γιὰ τὸ ποιὸς θὰ ἐπικρατήσει ξεσηκώνοντας ἕνα σωρὸ ντόπιους πολέμους, προετοιμάζοντας πραξικοπήματα καὶ εἰσβολές, προκαλῶντας καταστροφές, βία καὶ ἀφανισμό.

῞Ολα αὐτὰ μαρτυροῦν ἀδιάψευστα πὼς οἱ δυὸ Ὑπερδυνάμεις τόσο στὴν Εὐρώπη ὅσο καὶ στὸν κόσμο ὁλόκληρο, στοχεύουν στὴν ἐξάρτηση καὶ τὴν ὑποδούλωση τῶν χωρῶν καὶ τῶν λαῶν, στοχεύουν στὴν παγκόσμια κυριαρχία. Ἀνέτοιμοι ἀκόμα νὰ ριχτοῦν στὸν πόλεμο μεταξύ τους ὀργανώνουν διεθνεῖς Συνδιασκέψεις καὶ διπλωματικὲς ἐπαφὲς γιὰ νὰ ρυθμίζουν δευτερεύοντα προβλήματα καὶ νὰ παζαρεύουν προσωρινοὺς συμβιβασμούς, πρᾶγμα ποὺ τοὺς ἐπιτρέπει νὰ ἐπιδίδονται στὶς πολεμικές τους προετοιμασίες καὶ στὶς ἐπεμβάσεις.

Τὸ Ἑλσίνκι καὶ τὸ Βελιγράδι βρίσκονται μέσα σ' αὐτὰ τὰ πλαίσια. Ἀποτελοῦν στὴν οὐσία μιὰ προσπάθεια νὰ ἀποκοιμιστοῦν οἱ χῶρες καὶ οἱ λαοὶ τῆς Δ. Εὐρώπης, γιὰ νὰ ὑπηρετηθοῦν τὰ συμφέροντα τῶν δυὸ Ὑπερδυνάμεων. Τὸ Ἑλσίνκι καὶ τὸ Βελιγράδι, ὄχι μόνο δὲν φέρνουν τὴν εἰρήνη, τὴν Ὕφεση καὶ τὴν ἀσφάλεια στὴν Εὐρώπη, μὰ ἀποτελοῦν κωμωδία σὲ βάρος τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καὶ λαῶν. Εἶναι Συνδιασκέψεις ποὺ φέρνουν τὴν ἀνασφάλεια στὴν Δ. Εὐρώπη, τὸν κίνδυνο τῆς ἔκρηξης τοῦ πολέμου.

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ

ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

Σύνδεση μὲ τὶς μάζες

Ἡ ταξικὴ πάλη εἶναι ἡ κινητήρια δύναμη τῆς ἱστορίας. Ὁ λαὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς δημιουργὸς τῆς ἱστορίας. Εἶναι αὐτὸς ποὺ μὲ τὴν δουλειά του δημιουργεῖ τὸν πολιτισμό.

Μὲ τὴν ἐπικράτηση τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ παγκόσμια καὶ τὴν ἐξάρτηση τῆς νεοκαπιταλιστικῆς ἀστικῆς τάξης, ποὺ μὲ τὰ συμφέροντά της στενὰ δεμένα μὲ τὸν ἰμπεριαλισμὸ ξεπουλᾶ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, μόνη ἐθνικὴ τάξη εἶναι ἡ ἐργατική. Μόνο ἡ ἐργατικὴ τάξη μπορεῖ νὰ χτυπήσει τὴν ἐξάρτηση ἀπὸ τὸν ἰμπεριαλισμό, στὴ ρίζα του, πετυχαίνοντας τὴν ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία καὶ τὴν οἰκονομικὴ αὐτοτέλεια.

Ἡ πολιτικὴ γραμμὴ τῆς ἐργατικῆς τάξης γιὰ τὸ τσάκκισμα τῆς κεφαλαιοκρατίας καὶ τὴν οἰκοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ ἐξυπηρετεῖ ἀντικειμενικὰ καὶ τὰ συμφέροντα τῶν πλατειῶν μαζῶν, τῆς ἀγροτιᾶς, τῶν φτωχῶν καὶ μεσαίων στρωμάτων τῆς πόλης καὶ τοῦ χωριοῦ.

Τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα εἶναι ἡ πρωτοπορία, τὸ ἐπαναστατικὸ ἐπιτελεῖο τῆς ἐργατικῆς τάξης. Μέσα σ' αὐτὸ μπαίνει τὸ πιὸ συνειδητό, τὸ πιὸ ἐπαναστατικό, τὸ πιὸ πειθαρχημένο κομμάτι τῆς ἐργατικῆς τάξης. Ἔτσι τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα εἶναι ἕνα τμῆμα τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ αὐτὴ ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στὸ πρωτοπόρο κομμάτι καὶ στὴν τάξη, ὅπως καὶ ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στὸ Κόμμα καὶ στὸν λαό, θὰ παραμείνει γιὰ ὅσο καιρὸ θὰ ὑπάρχουν τάξεις, δηλαδὴ μέχρι καὶ τὸ πέρασμα στὸν κομμουνισμό.

Στὸ τελευταῖο στάδιο τοῦ καπιταλισμοῦ, στὸν ἰμπεριαλισμό, ὅπου τὰ περιθώρια γιὰ ἀνάπτυξη τοῦ συστήματος ἔχουν ἐξαντληθεῖ καὶ οἱ ἀντιθέσεις ἔχουν ὀξυνθεῖ σὲ παγκόσμια κλίμακα, τὸ ἀγκάλιασμα τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος μὲ τὸ σύνολο τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τὶς πλατειὲς λαϊκὲς μᾶζες εἶναι καθοριστικὸ γιὰ τὸ τσάκκισμα τοῦ καπιταλισμοῦ καὶ τὴν οἰκοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ.

Ἡ Ἕνωση τοῦ ἐπαναστατικοῦ Κόμματος τῆς ἐργατικῆς τάξης μὲ ὁλόκληρη τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸν λαὸ εἶναι ἰδιαίτερα σημαντικὴ διότι, ἐνῶ τὸ Κόμμα καθοδηγᾶ, οὐσιαστικὰ οἱ μᾶζες θὰ πραγματοποιήσουν τὴν ἐπανάσταση καὶ θὰ οἰκοδομήσουν τὸν σοσιαλισμό. Αὐτὴ ἡ σύνδεση τοῦ Κόμματος μὲ τὶς μᾶζες παίζει τὸν κύριο ρόλο γιὰ τὴ σωστὴ λύση τῶν ἀντιθέσεων ἀνάμεσα στὸν λαό, γιὰ τὴν ἀνύψωση τῆς ταξικῆς ἀντιπαράθεσης καὶ νὰ γίνει συνείδηση ὅλου τοῦ λαοῦ ὅτι μόνο ἡ πολιτικὴ γραμμὴ τῆς ἐργατικῆς τάξης γιὰ τὸ τσάκκισμα τοῦ καπιταλισμοῦ ἐξυπηρετεῖ τὰ γενικὰ λαϊκὰ συμφέροντα. Τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα προσφέρει στὶς μᾶζες ἕνα ὁλοκληρωμένο πρόγραμμα, μιὰ συγκεκριμένη στρατηγικὴ καὶ ταχτικὴ ποὺ σκοπεύουν στὴ λύση τόσο τῶν ἄμεσων προβλημάτων ὅσο καὶ τῶν μακρινῶν στόχων τοῦ λαϊκοῦ κινήματος. Μὲ τὴ σύνδεση τοῦ Κόμματος μὲ τὶς μᾶζες πετυχαίνεται ἡ σωστὴ ἕνωση τῆς θεωρίας καὶ τῆς πράξης καὶ ἔτσι γίνεται δυνατὴ ἡ Μαρξιστικὴ — Λενινιστικὴ καθοδήγηση τῆς ἀλληλοεπίδρασης τῆς πολιτικῆς γραμμῆς τοῦ Κόμματος καὶ τῆς δράσης τῶν μαζῶν.

«Ἀπὸ τὶς μᾶζες γιὰ τὶς μᾶζες», νὰ «ξεκινᾶς ἀπὸ τὶς μᾶζες γιὰ νὰ ξαγυρίζεις στὶς μᾶζες». Αὐτὲς εἶναι οἱ καθοδηγητικὲς ἀρχὲς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος ὅσο ἀφορᾶ τὶς σχέσεις του μὲ τὸν λαό. Εἶναι γι αὐτὸ ἀπαραίτητο τὸ Κόμμα νὰ ἑνωθεῖ μὲ τὶς μᾶζες, νὰ στηριχτεῖ στὶς μᾶζες, νὰ μὴν ἀπομακρύνεται καὶ νὰ μὴν τοποθετεῖται πάνω ἀπ' αὐτές.

Αὐτὴν τὴν ἕνωση μὲ τὶς μᾶζες τὴν πετυχαίνει τόσο μέσα ἀπὸ τὶς μαζικὲς του ὀργανώσεις (συνδικαλιστικές, νεολαίας κ.ἄ.) μέσα ἀπὸ τὴν μαζικὴ του δουλειά, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν δράση τῶν μελῶν του στοὺς χώρους δουλειᾶς, κατοικίας καὶ γενικὰ σ' ὅλους τοὺς τομεῖς ποὺ ἐκδηλώνεται ἡ ὀργανωμένη κοινωνικὴ ζωή.

Οἱ διάφορες ἐπιτροπὲς τοῦ Κόμματος, ὅπως καὶ τὸ κάθε μέλος, ἔχουν καθῆκον νὰ ἀποτελέσουν τὸν ὀμφάλιο λῶρο ποὺ θὰ ἑνώνει τὴν καθοδήγηση καὶ τὴν γραμμὴ τῶν μαζῶν. Αὐτὸ ὁπωσδήποτε προϋποθέτει τὴν καλὴ γνώση καὶ τῶν δύο, τόσο τῆς πολιτικῆς γραμμῆς καὶ τῶν κατευθύνσεων τοῦ Κόμματος, ὅσο καὶ τῆς ἀντικειμενικῆς κατάστασης καὶ τὸ ἐπίπεδο συνειδητοποίησης τῶν μαζῶν.

Ἀπὸ τὰ προβλήματα, τῶν μαζῶν, τὶς ἀνάγκες καὶ τὶς ἐπιθυμίες τους ἀρχίζουν οἱ Κομμουνιστὲς γιὰ νὰ πετύχουν τὴν σύνδεση τῶν μαζῶν μὲ τὴν καθοδήγηση καὶ νὰ μετασχηματίσουν τὴν ἀποφασιστικότητα τῶν μαζῶν σὲ συνειδητὴ δράση. Γι αὐτὸ καὶ πρέπει ὁ κάθε Κομμουνιστὴς νὰ εἶναι συγχωνευμένος μὲ τὶς μᾶζες, νὰ μὴν διαχωρίζεται ἀπὸ αὐτές, νὰ δονεῖται καὶ νὰ πάλλεται ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ ὑπηρετεῖ τὸν λαό. Μόνο ἔτσι οἱ μᾶζες νοιώθουν τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα σὰν τὸ κόμμα ποὺ ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντά τους, σὰν τὸν φορέα ποὺ θὰ ὀργανώσει καὶ θὰ καθοδηγήσει σωστὰ τὸν ἀγώνα τους ἐνάντια στὸν κοινὸ καταπιεστή.

Γι αὐτὸ καὶ οἱ Κομμουνιστὲς ξεκινοῦν ἀπὸ τὰ συμφέροντα τῶν μαζῶν καὶ ὄχι ἀπὸ τὰ δικά τους ἀτομικὰ συμφέροντα ἢ τὰ συμφέροντα μιᾶς μικρῆς ὁμάδας, νοιώθουν ὑπεύθυνοι τόσο ἀπέναντι στὸ Κόμμα, ὅσο καὶ ἀπέναντι στὸ λαό. Λάθη στὴν πολιτικὴ γραμμή, στὴν ὀργανωτικὴ δομὴ καὶ στὸ στὺλ δουλειᾶς, ὅπως ὁ δογματισμός, ὁ ἐμπειρισμός, ὁ αὐταρχισμός, ἡ οὐραγία, ὁ σεχταρισμὸς καὶ ὁ γραφειοκρατισμός, ὁδηγοῦν στὴν ἀπομόνωση τοῦ Κόμματος καὶ στὴν ἀποκοπή του ἀπὸ τὶς μᾶζες.

Ἡ σύνδεση μὲ τὶς μᾶζες ἔχει τόσο πρακτικὴ ὅσο καὶ θεωρητικὴ σημασία. Ἀπὸ τὴν μιὰ εἶναι ἀπαραίτητη ἡ συσπείρωση τῶν καταπιεσμένων μαζῶν γύρω ἀπὸ τὴν ὀργανωμένη πρωτοπορία τῆς ἐργατικῆς τάξης γιὰ νὰ μπορέσει νὰ διαδραματίσει τὸν ἱστορικό της ρόλο, γιὰ τὸ τσάκκισμα τῆς ἐκμετάλλευσης, τόσο γιὰ τὴν ἐργατικὴ τάξη ὅσο καὶ γιὰ ὁλόκληρο τὸν λαό. Ἀπὸ τὴν ἄλλη οἱ ἴδιες οἱ μᾶζες ἐλέγχουν καθημερινὰ καὶ ἐπαληθεύουν μέσα ἀπὸ τὴν πράξη τὶς κατευθυντήριες γραμμὲς καὶ τὴν πολιτικὴ τοῦ Κόμματος. Σὲ τελευταία ἀνάλυση ἡ ὀρθότητα ἢ ὄχι τῆς γραμμῆς κρίνεται ἀπὸ τὴν συγκεκριμένη πρακτικὴ τῶν μαζῶν, ποὺ τὴν ὑλοποιοῦν καὶ τὴν δοκιμάζουν στὶς συγκεκριμένες ἀντικειμενικὲς συνθῆκες.

Ἔτσι καὶ πρέπει τὸ Κόμμα νὰ διδάσκεται ἀπὸ τὶς μᾶζες, νὰ γενικεύει τὴν πεῖρα τῶν μαζῶν καὶ νὰ βγάζει ἀπὸ αὐτὴ καλύτερες καὶ πιὸ συστηματοποιημένες θέσεις καὶ μέθοδες.

Γι αὐτὸ καὶ πρέπει τὸ κόμμα «νὰ γενικεύει (νὰ συντονίζει καὶ νὰ συστηματοποιεῖ ὕστερα ἀπὸ βαθειὰ μελέτη) τὶς ἰδέες τῶν μαζῶν (ποὺ εἶναι σκόρπιες ἀπόψεις καὶ μὴ συστηματοποιημένες) καὶ νὰ ἐπαναφέρνει αὐτὲς τὶς ἰδέες ἐπεξεργασμένες στὶς μᾶζες, ἐξηγώντας τες καὶ ἐκλαϊκευοντάς τες ἴσα μὲ νὰ τὶς κάνουν οἱ μᾶζες δικές τους, νὰ τὶς ὑποστηρίζουν καὶ νὰ τὶς μετατρέπουν σὲ δράση, ἐλέγχοντας μέσα στὴν ἴδια τὴν δράση τῶν μαζῶν τὴν ὀρθότητα αὐτῶν τῶν ἰδεῶν. Θὰ πρέπει ὕστερα νὰ γενικεύει ἀκόμα μιὰ φορὰ τὶς ἰδέες τῶν μαζῶν καὶ ἀκόμα μιὰ φορὰ νὰ τὶς ξαναφέρει στὶς μᾶζες, γιὰ νὰ κερδίσει τὸ Κόμμα τὴν σταθερή τους ὑποστήριξη... καὶ τὸ ἴδιο προτσὲς θὰ πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνεται ξανὰ καὶ ξανά. Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο, σὲ κάθε νέα ἐπαφὴ μὲ τὶς μᾶζες, οἱ ἰδέες αὐτὲς γίνονται πολὺ πιὸ σωστές, πιὸ ζωντανὲς καὶ πιὸ πλούσιες (Μάο Τσὲ Τούνγκ).

Αὐτὴ εἶναι καὶ στὴν πράξη ἡ Μαρξιστικὴ θεωρία τῆς γνώσης.

Ἡ ἕνωση μὲ τὶς μᾶζες, ἡ πίστη στὴ δημιουργικότητα καὶ στὴν γραμμὴ τῶν μαζῶν, εἶναι ἰδιαίτερα σημαντικὴ γιὰ τὴν ἑδραίωση τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου καὶ τὴν οἰκοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ. Ἡ Μεγάλη Προλεταριακὴ Μορφωτικὴ Ἐπανάσταση εἶναι ἕνα φωτεινὸ παράδειγμα τῆς ἕνωσης τῆς σωστῆς καθοδήγησης, τῆς δημιουργικότητας καὶ τῆς δύναμης τῶν μαζῶν. Σὰν μιὰ θύελλα οἱ μᾶζες ἀπομόνωσαν καὶ χτύπησαν κάθε τι ἀντιδραστικὸ μέσα στὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα Κίνας καὶ

ἔπαιξαν καθοριστικὸ ρόλο στὴν πάλη γραμμῶν μέσα στὸ Κόμμα γιὰ τὴν διαμόρφωση τῆς σωστῆς γραμμῆς.

Εἶναι φανερὸ πὼς ἡ σύνδεση μὲ τὶς μᾶζες δὲν σημαίνει οὐραγία καὶ τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα νὰ σύρεται πίσω ἀπὸ ἕνα αὐθόρμητο κίνημα. Τὸ Κόμμα εἶναι πάντα τὸ καθηγητικὸ κέντρο, εἶναι ὁ φορέας μὲ τὴν ἐπεξεργασμένη ἐπαναστατικὴ θεωρία. Ἡ Ἕνωση τοῦ Κόμματος μὲ τὸ σύνολο τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τὶς πλατιὲς λαϊκὲς μᾶζες δὲν πρέπει νὰ εἶναι παράγοντας ποὺ νὰ ἀποδυναμώνει τὸν προλεταριακὸ χαραχτῆρα τοῦ Κόμματος ἀλλὰ νὰ εἶναι ὁ ἀναγκαῖος παράγοντας γιὰ τὴν δημιουργία πλατειοῦ λαϊκοῦ κινήματος ποὺ θὰ ὑλοποιήσει τὸν ἱστορικὸ ρόλο τῆς ἐργατικῆς τάξης, τὴν συντριβὴ καὶ τὸ τσάκκισμα τοῦ καπιταλισμοῦ καὶ τὴν οἰκοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ, τὸ σταμάτημα τῆς ἐκμετάλλευσης ἀνθρώπου ἀπὸ ἄνθρωπο, ποὺ ἀντικειμενικὰ εἶναι καὶ τὸ συμφέρον τῶν πλατειῶν λαϊκῶν μαζῶν.

ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ - ΛΕΝΙΝΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΑΡΝΗΣΗ Ή ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ

Β΄ Μέρος

ΣΕ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ «ΝΕΩΝ» ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΜΑΤΩΝ.

Ἡ θεωρία τῆς ἀποϊδεολογοποίησης εἶναι ἕνα «νέο ἰδεολογικὸ πρόγραμμα» ποὺ μόνος στόχος του εἶναι νὰ ἀπαλλάξει τὴν ἀστικὴ ἰδεολογία ἀπὸ μερικὲς ἀρχὲς καὶ φόρμες ποὺ ἔχουν ἀποδειχτεῖ ξεπερασμένες, γιὰ νὰ μπορέσει αὐτὴ νὰ χρησιμεύσει ἐκ νέου, προσαρμοσμένη στὶς σημερινὲς συνθῆκες, καὶ νὰ γίνει πιὸ ἀποτελεσματικὴ στὴν πάλη της ἐνάντια στὸν σοσιαλισμό, τὴν ἐπανάσταση καὶ τὸν μαρξισμὸ — λενινισμό. Αὐτὸ τὸ γεγονὸς ἔγινε ξεκάθαρο ἀπὸ τὸ 1965, ἀπὸ τὸν Ρ. Ἀρὸν στὸ ἄρθρο του «Βιομηχανικὴ κοινωνία, Φιλοσοφία καὶ Ἰδεολογία» ὅπου βεβαιώνει πὼς «ἡ ἀντιϊδεολογία δὲν ἀφοπλίζει τὴν Δύση ἔναντι τοῦ κομμουνισμοῦ, ἀντίθετα τῆς δίνει ἕνα ὅπλο ἀκόμη καλύτερο».

Μ' ἄλλα λόγια, ἡ θεωρία τῆς ἀποϊδεολογοποίησης δὲν ἀποτελεῖ καθόλου τὴν ἄρνηση τῆς ἀστικῆς ἰδεολογίας, ἀντίθετα ἀποτελεῖ τὴν ἐπιβεβαίωσή της, τὴν ἀνασυγκρότησή της, ἀποτελεῖ μιὰ μανούβρα γιὰ τὴ συγκάλυψη τοῦ γεγονότος πὼς ἡ ἀστικὴ τάξη δημιούργησε ἕνα γιγαντιαῖο μηχανισμὸ ἰδεολογικῆς προπαγάνδας μέσω τοῦ ὁποίου ἐξασκεῖ μιὰ τεράστια ἰδεολογικὴ καὶ ψυχολογικὴ πίεση στὴ συνείδηση τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἰδεολογικὴ ὑπεράσπιση τοῦ καπιταλισμοῦ, ἰδιαίτερα σ' αὐτὴ τὴν τελευταία δεκαετία, ἔγινε μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ἔγνοιες τῆς διεθνοῦς ἀστικῆς τάξης καὶ τῶν ὑπηρετῶν τους. Μὰ τὸ καταπληκτικὸ εἶναι πὼς ἡ ἀστικὴ ἰδεολογία χρησιμοποιεῖ τὸ σύνθημα «τῆς ἄρνησης κάθε ἰδεολογίας», κάτι ποὺ μαρτυρᾶ γιὰ τὴν βαθειὰ κρίση στὴν ὁποία ἔχει πέσει.

Στὴν πραγματικότητα, ἡ ἀστικὴ προπαγάνδα, ἀκολουθώντας τὶς παραδόσεις τῶν ἀγώνων της ἐνάντια στὰ ἐπαναστατικὰ κινήματα καὶ τὴν μαρξιστικὴ — λενινιστικὴ ἰδεολογία, βάλθηκε νὰ παρουσιάσει τὰ πράγματα σὰν νὰ ἔχουν ἤδη πραγματοποιηθεῖ οἱ ἐπιθυμίες καὶ τὰ ὄνειρα τῶν ἀνθρώπων, νὰ παρουσιάσει τὸν καπιταλισμὸ σὰν κάτι τὸ διαφορετικό, τὸ προοδευτικό, τὸ φιλελεύθερο, σὰν κάτι τὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσε, τάχα, νὰ ἐξασφαλίσει στοὺς ἀνθρώπους περισσότερη ἐλευθερία, περισσότερα δικαιώματα κ.λ.π. Ἐνθαρρυμένη ἀπὸ μερικὲς πρόσκαιρες ἐπιτυχίες στὶς προσπάθειές της νὰ σπείρει τὴν ἰδεολογικὴ σύγχυση ἀνάμεσα στὶς μάζες, ἡ διεθνὴς ἀστικὴ τάξη ἐξασκεῖ σήμερα μιὰ μεγάλη ἰδεολογικὴ πίεση. Ἀναλαμβάνει τὴ διεξαγωγὴ μιᾶς ὕπουλης προπαγάνδας μὲ τὴ βοήθεια τῶν πιὸ μοντέρνων τεχνικῶν μέσων, ἰδιαίτερα τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημέρωσης (ραδιόφωνο, τύπος, τηλεόραση, κινηματογράφος, διαφήμιση, κ.λ.π.). Ἡ ἀστικὴ τάξη προσπαθεῖ νὰ κρατήσει τοὺς ἀνθρώπους μέσα στὴ δίνη τῆς ἀστικῆς προπαγάνδας, νὰ τοὺς καταπνίξει μὲ φράσεις, ἐκ-

κλήσεις καὶ συνθήματα, μὲ σκοπὸ νὰ τοὺς ὑποτάσσει κάθε στιγμὴ τῆς ζωῆς τους, στὴν ἰδεολογικὴ καὶ ψυχολογικὴ πίεση ποὺ τόσο ἔντεχνα προωθεῖται ἀπὸ τοὺς ἀστοὺς κοινωνιολόγους καὶ ψυχολόγους.

Ἡ γενικὴ στρατηγικὴ κατεύθυνση τῆς ἀστικῆς ἰδεολογίας εἶναι ὁ ἀντικομμουνισμός, ἡ παραμόρφωση καὶ ἡ ἀποπλάνηση τῆς συνείδησης τῶν μαζῶν, καὶ οἱ ἀγαπητές της μέθοδες εἶναι: ἡ κοινωνικὴ δημαγωγία, ἡ κακὴ πληροφόρηση, ἡ διαστρέβλωση τῶν γεγονότων, ἡ ἀπόκρυψη ἢ ἡ σμίκρυνση τῶν γεγονότων ποὺ τῆς εἶναι δυσμενῆ, μιὰ θορυβώδης προπαγάνδα γιὰ τὴν ἀποπλάνηση τῆς κοινῆς γνώμης, ἡ ἐπεξεργασία καὶ ἡ διάδοση χοντροκομμένων ψεμμάτων συνοδευμένων μὲ τὴν στερεότυπη φράση «σύμφωνα μὲ γενικὰ καλὰ πληροφορημένες πηγές», κ.λ.π. Γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ ἐλέγχει τὴ σκέψη τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ παραμορφώνει τὴν συνείδησή τους ἡ ἀστικὴ τάξη, ὅπως τὸ παραδέχεται κιόλας ὁ Δυτικὸς τύπος, βάζει σ' ἐφαρμογὴ τὰ πιὸ τέλεια τεχνικὰ μέσα, ἀπὸ τὴν παρακολούθηση τηλεφωνικῶν συνδιαλέξεων μέχρι καὶ τοὺς ἀνιχνευτὲς ψεμμάτων. Ὁ ἴδιος ὁ ἀμερικανικὸς τύπος παραδέχτηκε πρόσφατα πὼς 90 ἑκατομμύρια ἀμερικανοὶ ἔχουν φάκελλο στὴν ΕΦ - ΜΠΙ - Α·Ι· καὶ πὼς οἱ ἀπόψεις τους παρακολουθοῦνται καὶ μαγνητοφωνοῦνται μέσω τῶν τηλεφωνικῶν τους συνδιαλέξεων. Ὅλο καὶ πιὸ πολὺ ἀκούονται ἀπόψεις ὅπως αὐτὲς τοῦ ἄγγλου φυσιολόγου Ν. Κάρεϋ, ὁ ὁποῖος λέει πώς, εἰδικὲς χημικὲς οὐσίες ποὺ εἰσάγονται στὸ νερό, τὰ τρόφιμα ἢ ἀκόμη ποὺ σκορπίζονται στὴ γῆ, μποροῦν νὰ ἐπιδράσουν πάνω σ' ἑκατομμύρια ἀνθρώπους καὶ νὰ τοὺς μετατρέψουν σὲ ὑπάκουα ρομπότ, χωρὶς αὐτοὶ νὰ πάρουν καθόλου εἴδηση.

Μέσα σ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες, εἶναι ἀστεῖο νὰ σκέφτεται κανεὶς πὼς ἡ ἀστικὴ τάξη, ποὺ εἶναι ἕτοιμη νὰ χρησιμοποιήσει καὶ τὰ πιὸ ἐγκληματικὰ μέσα προκειμένου νὰ ὑπερασπίσει τὴν κυριαρχία της, μπορεῖ νὰ ἀποκηρύξει καὶ νὰ πετάξει στὴν ἄκρη τὴν ἰδεολογική της ὑπεράσπιση καὶ τὴν ἰδεολογικὴ πάλη, καὶ πὼς μπορεῖ νὰ ἀφοπλιστεῖ ἰδεολογικά. Ὁ πραγματικός της στόχος εἶναι ἡ «ἀποϊδεολογοποίηση», εἶναι ἡ ἀπόσπαση τῶν μαζῶν ἀπὸ τὴν ἐπίδραση τῆς ἐπαναστατικῆς ἰδεολογίας καὶ ἡ χάραξη, στὴ συνείδηση τῶν μαζῶν, τῶν ἀντιλήψεων, γούστων καὶ συναισθημάτων ποὺ κατασκευάζει ἡ «βιομηχανία τοῦ πνεύματος», στὴν ὁποία βιομηχανία βέβαια, ἡ ἀστικὴ τάξη ἐπενδύει ἀφειδῶς ἀπὸ τὰ κεφάλαιά της. Αὐτὸς ὁ στόχος τῆς ἀστικῆς τάξης ἐκφράστηκε ξεκάθαρα ἀπὸ τὸν ἀμερικανὸ καθηγητὴ Τζ. Λότζ ὁ ὁποῖος, κριτικάροντας τὴν ἀνίληψη τῆς ἀποϊδεολογοποίησης, ὑποδεικνύει πὼς ἡ πολιτικὴ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀπαιτεῖ μιὰ «ἰσχυρὴ ἰδεολογία», πὼς αὐτὴ ἡ πολιτικὴ πρέπει νὰ παραμείνει στὸ δρόμο τῶν παλαιῶν παραδόσεων, πὼς πρέπει νὰ ἰδεολογοποιεῖται καὶ νὰ ἐπαναϊδεολογοποιεῖται. (Τζ. Λότζ: «Ἰδεολογία, Συμφέροντα καὶ Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ στὴ δεκαετία 1970», στὸ «Ζωτικοὶ λόγοι τῆς Ἡμέρας», Γενάρης 1971). Μὲ μιὰ πρώτη ματιά, οἱ ἔννοιες τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης» καὶ τῆς «ἐπαναϊδεολογοποίηση» φαίνονται σὰν ἀλληλοσυγκρουόμενες, στὴν πραγματικότητα ὅμως, ἐκφράζουν τὸ ἴδιο πράγμα: τὴν ζωηρὴ ἐπιθυμία τῆς ἀστικῆς τάξης νὰ προσαρμόσει τὴν ἰδεολογία της στὶς σημερινὲς συνθῆκες, καὶ νὰ ἀναζητήσει νέα μέσα ἰδεολογικὰ γιὰ τὴν ἀποπλάνηση τῶν μαζῶν καὶ τὴν ὑπεράσπιση τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος.

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟ·Ι·ΔΕΟΛΟΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΣΟ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΣΗΣ

Ἡ θεωρία τῆς ἀποϊδεολογοποίησης δὲν προορίζεται μόνον γιὰ ἐσωτερικὴ κατανάλωση. Κατευθύνεται πρῶτα ἀπ' ὅλα, ἐνάντια στὸ σοσιαλιστικὸ καθεστὼς καὶ ἀποτελεῖ μέσον ἰδεολογικῆς ἐπίθεσης. Μερι-

κοὶ θεμελιωτὲς αὐτῆς τῆς θεωρίας, τὸ διακηρύσσουν ἀνοιχτά. «Μὲ τὴν παρακμὴ τῆς ἰδεολογίας, ὑποδείχνει ὁ ἀμερικανὸς κοινωνιολόγος Ι. Κρύσταλ, ὁ Ντ. Μπέλλ ἐννοεῖ, πάνω ἀπ' ὅλα τὴν ἀποτυχία τῆς σοσιαλιστικῆς ἰδέας».

Γιὰ νὰ «ἀποδείξουν» αὐτό, οἱ ἀστοὶ ἰδεολόγοι ἐκμεταλλεύονται τὴν προδοσία τῶν ρεβιζιονιστικῶν κομμάτων, παρουσιάζοντάς την σὰν τὴν «ἀποτυχία» τῶν «μαρξιστικῶν προβλέψεων γιὰ τὸ μέλλον τῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν». Ἀπὸ τὴν ἄλλη, προσπαθοῦν νὰ παρουσιάσουν τὸν ἐκφυλισμὸ τοῦ σοσιαλιστικοῦ καθεστῶτος στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση καὶ τὶς ἄλλες πρώην σοσιαλιστικὲς χῶρες, σὰν τὸ τέλος τῆς μαρξιστικῆς — λενινιστικῆς ἰδεολογίας, τὸ τέλος τῆς κομμουνιστικῆς ἰδεολογίας. «Οἱ ἀστοὶ ἰδεολόγοι, μὲ ἕνα καθορισμένο στόχο, προσπαθοῦν νὰ παρουσιάσουν τὴν ρεβιζιονιστικὴ προδοσία σὰν μιὰ ἀποτυχία τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τοῦ μαρξισμοῦ — λενινισμοῦ, καὶ νὰ πείσουν πὼς ὁ κομμουνισμὸς δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ δώσει μιὰ θετικὴ λύση στὰ προβλήματα τοῦ σημερινοῦ κόσμου». (Ε. Χότζα: Εἰσήγηση στὸ 6ον Συνέδριο τοῦ Κ.Ε.Α.).

Στὶς καπιταλιστικὲς χῶρες, ἡ ρεβιζιονιστικὴ προδοσία, ἡ συγχώνευση τῶν σοσιαλδημοκρατῶν, ἀκόμη καὶ τῶν ρεβιζιονιστικῶν κομμάτων μὲ τὴν ἀστικὴ τάξη, εἶναι ἕνα πραγματικὸ γεγονός. Ἀλλά, ἀπ' αὐτὸ τὸ γεγονὸς δὲν ἐξάγεται καθόλου τὸ συμπέρασμα ποὺ θέλουν νὰ ἐξάγουν οἱ ἀστοὶ ἰδεολόγοι, πώς, δηλαδή, ἡ ἁρμονία ἀνάμεσα στὴν ἀστικὴ τάξη καὶ τὸ προλεταριάτο θὰ πραγματοποιηθεῖ στὴ σημερινὴ καπιταλιστικὴ κοινωνία. Ἀπὸ τὴν ἄλλη, ὁ ἐκφυλισμὸς τοῦ σοσιαλισμοῦ σὲ μιὰ σειρὰ χῶρες, καὶ τὰ πισογυρίσματα ποὺ μπορεῖ νὰ γνωρίσει ἡ παγκόσμια ἐπανάσταση, δὲν σημαίνουν καθόλου πὼς σήμανε τὸ τέλος τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τοῦ μαρξισμοῦ — λενινισμοῦ. Ὁ σοσιαλισμός, ὑπογράμμισε ὁ σύν. Ε. Χότζα στὸ 6ον Συνέδριο τοῦ Κ.Ε.Α., ὑπάρχει καὶ ἀναπτύσσεται, τόσο στὴ θεωρία ὅσο καὶ στὴν πράξη. Τὸ πλάτεμα τῶν ἐπαναστατικῶν κινημάτων σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο, ἡ πάλη τῶν μαρξιστῶν — λενινιστῶν ἐνάντια στὸν σύγχρονο ρεβιζιονισμό, ἡ δημιουργία, σὲ ἀμέτρητες χῶρες τοῦ κόσμου, νέων μαρξιστικῶν — λενινιστικῶν κομμάτων καὶ ὀργανώ-ἡ δημιουργία, σὲ ἀμέτρητες χῶρες τοῦ κόσμου, νέων μαρξιστικῶν — λενινιστικῶν κομμάτων καὶ ὀργανώσεων ποὺ τοὺς ἀνήκει τὸ μέλλον, ἀποδεικνύουν περίτρανα τὴν ζωντάνια καὶ τὴν ἀνεξάντλητη δύναμη τοῦ μαρξισμοῦ — λενινισμοῦ. Μέσα στὴ φωτιὰ τῆς ταξικῆς πάλης, ἡ διεθνὴς ἐργατικὴ τάξη καὶ οἱ λαοὶ πείθονται πώς, μόνο ὁπλισμένοι μὲ τὴν μαρξιστικὴ — λενινιστικὴ ἐπιστήμη, μὲ τὸν μαρξιστικὸ τρόπο ἀντίληψης καὶ λύσης τῶν σημερινῶν προβλημάτων, θὰ μπορέσουν νὰ διαδραματίσουν ἕνα σημαντικὸ ρόλο μέσα στὴν ἱστορία, θὰ μπορέσουν νὰ ἀλλάξουν τὸν κόσμο σύμφωνα μὲ τὰ ἐπαναστατικά τους συμφέροντα καὶ νὰ οἰκοδομήσουν τὸν σοσιαλισμὸ καὶ τὸν κομμουνισμό.

Παρουσιάζοντας τὸν σοσιαλισμὸ σὰν «τὴν πιὸ ἀπαίσια παραλλαγὴ τῆς βιομηχανικῆς κοινωνίας», οἱ θεωρητικοὶ τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης» προσπαθοῦν νὰ δικαιολογήσουν καὶ νὰ ἐνθαρρύνουν κάθε εἴδους διαδικασία ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ὁδηγήσει στὴν ἐξασθένιση τοῦ καθοδηγητικοῦ ρόλου τοῦ μαρξιστικοῦ — λενινιστικοῦ κόμματος καὶ τῆς μαρξιστικῆς — λενινιστικῆς ἰδεολογίας στὶς σοσιαλιστικὲς χῶρες καὶ νὰ παρουσιάσουν ἔπειτα αὐτὸ τὸ γεγονὸς σὰν μιὰ διαδικασία ἀποϊδεολογοποίησης, σὰν μιὰν «ἔνδειξη προόδου», σὰν ἕνα «μοντερνισμό». Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ κάθε ἰδεολογία γίνεται ξένη πρὸς τὴν κοινωνία καὶ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς, λέγουν οἱ ἀστοὶ ἰδεολόγοι, τότε ἡ ἐπιθυμία τῆς ἀπελευθέρωσης ἀπὸ τὴν μαρξιστικὴ — λενινιστικὴ ἰδεολογία ὀφείλει νὰ γίνει ἕνα φυσικὸ αἴσθημα τῶν ἀνθρώπων

μέσα στὴ σοσιαλιστικὴ κοινωνία, κι' αὐτὸ τὸ αἴσθημα πρέπει νὰ ὑποστηριχτεῖ καὶ νὰ ἐνθαρρυνθεῖ ἀπὸ τὰ ἔξω.

Αὐτὸς ὁ τρόπος τοποθέτησης τοῦ προβλήματος, ξεσκεπάζει ἀπόλυτα τὸν ἀντικομμουνιστικὸ χαρακτήρα καὶ τοὺς συγκεκριμένους στόχους ποὺ ἐπιδιώκει ἡ «θεωρία τῆς ἀποϊδεολογοποίησης». Τὴν ἐσωτερικὴ διάβρωση τοῦ μαρξισμοῦ, τὴν διάσπασή του σὲ διάφορες τάσεις καὶ ρεύματα, τὴν ἐξέλιξη στὸν ἰδεολογικὸ τομέα καὶ στὸν τομέα τῆς πολιτικῆς ὀργάνωσης τῆς σοσιαλιστικῆς κοινωνίας, τὸν πολιτικὸ πλουραλισμό, δηλαδὴ τὴ δημιουργία νέων πολιτικῶν κομμάτων, τὴν φιλελευθεροποίηση τῆς κοινωνικῆς ζωῆς κ.λ.π., νὰ τὶ «προτείνουν» οἱ ἀστοὶ ἰδεολόγοι σὰν βήματα γιὰ τὴν φιλελευθεροποίηση τῆς οἰκονομίας, γιὰ τὴν μετατροπὴ τοῦ σοσιαλισμοῦ σὲ βιομηχανικὴ κοινωνία, δηλαδὴ βήματα πρὸς τὴν παλινόρθωση τοῦ καπιταλισμοῦ. Ὁ περιβόητος ἀμερικανὸς ἀντικομμουνιστὴς Ζ. Μπζεζίνσκι ὑποδεικνύει πώς, ἡ φιλελευθεροποίηση τοῦ σοσιαλισμοῦ διὰ μέσου τῆς αὔξησης τῶν ἀνταλλαγῶν μὲ τὴ δύση καὶ τῆς ἐλεύθερης κυκλοφορίας ἀνθρώπων, ἰδεῶν καὶ πληροφοριῶν, θὰ προκαλέσει, χωρὶς νὰ γίνει ἀντιληπτὸ ἀπὸ κανένα, τὴν κατάρρευση τοῦ θεωρητικοῦ οἰκοδομήματος τοῦ κομμουνισμοῦ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο δὲν θὰ μείνουν παρὰ μόνο μερικὰ κομμάτια, κάτι πού, ὅπως λέει ὁ ἴδιος, θὰ ὁδηγήσει σὲ ἕνα ἀόρατο προτσὲς φιλοσοφικῆς συμφιλίωσης. ('Εξωτερικὲς Ὑποθέσεις, 1973).

Ὅλα τὰ πιὸ πάνω μαρτυροῦν πώς, στὴν πάλη του ἐνάντια στὸν σοσιαλισμό, ὁ ἰμπεριαλισμὸς ἐναπόθεσε τὶς ἐλπίδες του στὴν ἐσωτερικὴ διάβρωση, στὸν ἰδεολογικὸ καὶ πολιτικὸ ἐκφυλισμὸ τῶν ἀνθρώπων, στὰ διστακτικὰ καὶ μὴ ξεκαθαρισμένα, ἰδεολογικά, στοιχεῖα ποὺ μποροῦν νὰ παρασυρθοῦν εὔκολα ἀπὸ τὶς φράσεις καὶ τὰ λόγια τῆς ἀστικῆς ἰδεολογίας γύρω ἀπὸ τὴ δημοκρατία, τὴν ἐλευθερία, τὴν ἰσότητα γενικὰ καὶ ἔξω ἀπὸ τὶς τάξεις, γύρω ἀπὸ τὸν καπιταλιστικὸ «παράδεισο» κ.λ.π. Εἶναι γι' αὐτὸ τὸ λόγο ποὺ ἡ ἰμπεριαλιστικὴ ἀστικὴ τάξη ἀσκεῖ μιὰ συνεχῆ ἰδεολογικὴ πίεση πάνω στὶς σοσιαλιστικὲς χῶρες, ἀνατρέχοντας σ' ὅλα τὰ μοντέρνα μέσα τῆς τεχνικῆς, σ' ὅλο τὸ ἰδεολογικό της ὁπλοστάσιο, σ' ὅλες τὶς ἀντικομμουνιστικές της θεωρίες, παλιὲς καὶ νέες.

'Απ' αὐτὴ τὴν ἄποψη, οἱ σύγχρονοι ρεβιζιονιστὲς ἔρχονται, κι' αὐτοὶ ἐπίσης, σὲ βοήθεια τῆς ἀστικῆς ἰδεολογίας. Οἱ πιὸ περιβόητοι ρεβιζιονιστές, ὅπως τοὺς Ροζὲ Γκαρωντύ, Ἔρνστ Φίσιερ, Π. Βράνικι, Σ. 'Ατοϊάνοβιτς κ.λ.π., ἐκδηλώνονται ἀνοιχτὰ ἐνάντια στὴν μαρξιστικὴ — λενινιστικὴ ἰδεολογία, τὴν τεμαχίζουν σὲ πολλὲς παραλλαγὲς καὶ σχολές, σύμφωνα μὲ τὸ παράδειγμα τῆς σύγχρονης ἀστικῆς φιλοσοφίας καὶ κοινωνιολογίας. Κηρύσσουν πὼς «κάθε χώρα πρέπει νὰ διαθέτει τὸν δικό της μαρξισμό» καὶ διαχωρίζουν τὸν μαρξισμὸ — ἐπιστήμη ἀπὸ τὸν μαρξισμὸ — ἰδεολογία. Θεωροῦν πὼς ἡ μαρξιστικὴ — λενιστικὴ ἀντίληψη εἶναι κάτι ποὺ δὲν ἔχει καμμιὰ σπουδαιότητα γιὰ τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα καὶ τὰ μέλη του, τὰ ὁποῖα, ὅπως λένε, μποροῦν νὰ υἱοθετήσουν μιὰν ὁποιαδήποτε ἀντίληψη, ἰδεαλιστικὴ ἢ ὑλιστική.

Οἱ σοβιετικοὶ ρεβιζιονιστὲς τηροῦν, ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄποψη, μιὰ στάση πολὺ πιὸ πανούργα. Παρουσιάζονται σὰν «ὑπερασπιστὲς» τῆς γνησιότητας τοῦ μαρξισμοῦ — λενινισμοῦ. Κάνουν κριτικὴ σ' ὅλους τοὺς «ἀκραίους» ποὺ ἐκδηλώνονται φανερὰ ὑπὲρ τῆς ἀναθεώρησης τοῦ μαρξισμοῦ — λενινισμοῦ καὶ κριτικάρουν, στὶς βασικές της γραμμές, τὴν ἀστικὴ θεωρία τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης». Ἂν ὅμως ἀφήσουμε κατὰ μέρος τὴ δημαγωγία τους, καὶ ἐξετάσουμε μόνο τὶς πράξεις τους, θὰ δοῦμε πώς, ὅπως οἱ ἄλλοι ρεβιζιονιστὲς ἔτσι κι' αὐτοί, ἐφαρμόζουν στὴν πράξη τὴν «ἀποϊδεολογο-

ποίηση», δηλαδὴ τὴν παραμέριση τῆς μαρξιστικῆς — λενινιστικῆς ἰδεολογίας σὰν ὑποκινητὴ τῆς δράσης τῶν ἀνθρώπων, βάζοντας σὲ πρῶτο πλάνο τὴν «τεχνική» λύση τῶν προβλημάτων (δηλαδὴ τὴν ἀστικὴ λύση). Ὁ σκοπός τους εἶναι νὰ καλλιεργήσουν στὶς μάζες τὴν πολιτικὴ ἀπάθεια, νὰ τὶς ὁδηγήσουν στὴν ἀδιαφορία ἀπέναντι στὰ κοινωνικὰ προβλήματα καὶ στὸν περιορισμό τους μέσα στὸν στενὸ κόσμο τοῦ ἐπαγγέλματός τους, τοῦ προσωπικοῦ τους συμφέροντος κ.λ.π. Στὸν τομέα τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν, οἱ σοβιετικοὶ ρεβιζιονιστὲς φιλόσοφοι καὶ ὅλοι οἱ ἀστοὶ ἰδεολόγοι ἐκθειάζουν τὴν «οὐδετερότητα», προσπαθοῦν νὰ πνίξουν τὰ μεγάλα κοινωνικὰ προβλήματα στὴ θάλασσα τῶν σχολαστικῶν ἐρευνῶν σύμφωνα μὲ τὸ πρότυπο τῆς ἀστικῆς ἐμπειρικῆς κοινωνιολογίας, προσπαθοῦν νὰ εἰσαγάγουν στὴν φιλοσοφία καὶ τὴν κοινωνιολογία εἰδικὲς μέθοδες καὶ ὅρους τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν γιὰ νὰ ἀμφισβητήσουν τὴν μαρξιστικὴ διαλεκτικὴ μέθοδο καὶ νὰ τὴν ἀντικαταστήσουν μ' αὐτὲς τὶς κατηγορίες. Στὸν σοβιετικὸ τύπο καὶ τὶς σοβιετικὲς ἐκδόσεις γίνεται, ὅλο καὶ πιὸ πολύ, λόγος γιὰ μιὰ «ἐπανεξέταση» τῆς σημερινῆς ἀστικῆς φιλοσοφίας, γιὰ μιὰ συνεχῶς αὐξανόμενη παρουσία «θετικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν σοιχείων» μέσα στὰ ποικίλα ρεύματα τῆς ἀστικῆς ἰδεολογίας, κ.λ.π.

Ἔτσι, στὸ «Φιλοσοφικὸ Λεξικό» μπορεῖ νὰ διαβάσει κανεὶς πὼς πολλοὶ κοινωνιολόγοι τοῦ δυτικοῦ κόσμου, ἰδιαίτερα νέοι, «ἐμφανίζουν μιὰν κριτικὴ στάση ἀπέναντι στὸν καπιταλισμό» καὶ πὼς «αὐτὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, σὲ πολλοὺς ἀπ' αὐτοὺς αὐξάνεται τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν μαρξισμὸ καὶ τὴν μαρξιστικὴ κοινωνιολογία». (Προσθῆκες στὴν ρώσικη ἐπανέκδοση τοῦ «Φιλοσοφικοῦ Λεξικοῦ» τοῦ Ρόζενταλ, Μόσχα 1972). Ὁ Τζ. Μπιελίνκα λέει πάνω κάτω τὸ ἴδιο πράγμα: «Ἡ ἀστικὴ φιλοσοφία χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθεῖ υἱοθέτησε πολλὰ στοιχεῖα τῶν μαρξιστικῶν γνώσεων» (Τζ. Λ. Μπιελίνκα: Μαρξιστικὴ Φιλοσοφία καὶ ἀστικὴ «μαρξολογία», στὰ ρώσικα Μόσχα 1972). Τὸ συμπέρασμα ποὺ βγάζουν μερικοὶ σοβιετικοὶ ρεβιζιονιστὲς συγγραφεῖς εἶναι πὼς πρέπει νὰ πάρουν ὅ,τι θετικὸ ὑπάρχει στὴν ἀστικὴ κοινωνιολογία καὶ φιλοσοφία καὶ νὰ τὸ ἐξετάσουν ξεκινώντας ἀπὸ θέσεις «καθαρὰ ἐπαγγελματικὲς» καὶ ὄχι ἰδεολογικές.

Σκοπός τους εἶναι νὰ σπείρουν τὴν ἰδεολογικὴ σύγχυση, νὰ ἀποπροσανατολίσουν τὴν σκέψη τῶν ἀνθρώπων, νὰ διαπαιδαγωγήσουν τὶς μάζες σύμφωνα μὲ τὶς ἰδεολογικὲς ἀντιλήψεις καὶ μοντέλα ποὺ δημιούργησαν οἱ ἴδιοι καὶ ἡ σημερινὴ ἀστικὴ ἰδεολογία στὴν ὁποία, ἀφήνεται, ταυτόχρονα, ἐλεύθερο τὸ πεδίο γιὰ νὰ διεισδύσει καὶ νὰ ἀναπτύξει δράση. Δὲν θὰ μποροῦσε, βέβαια, νὰ ἦταν καὶ διαφορετικά: ὁ ἐκφυλισμὸς τοῦ σοσιαλισμοῦ στὴν πράξη, ἔπρεπε, ἀργὰ ἢ γρήγορα, νὰ βρεῖ καὶ τὴν θεωρητική του ἀντανάκλαση, τὴν ἰδεολογική του ἔκφραση. Ὅμοια, ἡ συμμαχία καὶ ἡ συνεργασία τοῦ σοβιετικοῦ σοσιαλιμπεριαλισμοῦ μὲ τὸν ἀμερικάνο ἰμπεριαλισμὸ ἀπαιτεῖ καὶ τὴν «ἰδεολογικὴ συνύπαρξη», τὴν ἰδεολογικὴ «σύγκληση» καὶ τὴν «φιλοσοφία τῆς εἰρήνης», γιὰ τὰ ὁποῖα ὁ Μπρέζνιεφ μίλησε πολὺ στὸ παγκόσμιο συνέδριο εἰρήνης ποὺ ἔγινε στὴ Μόσχα τὸν Ὀκτώβρη 1973. Ἀπηχώντας ἄμεσα μερικὰ «ἐπιχειρήματα» τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης», ὁ Λ. Μπρέζνιεφ ἄφησε νὰ ἐννοηθεῖ πὼς ὅλα τὰ κοινωνικὰ καὶ ἰδεολογικὰ προβλήματα ποὺ ἀπασχολοῦσαν τοὺς λαούς, εἴτε ἔχουν λυθεῖ, εἴτε ἔχουν χάσει τὴ σπουδαιότητα ποὺ ἄλλοτε εἶχαν, καὶ πὼς σήμερα ἡ ἀνθρωπότητα ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσει μὴ ἰδεολογικὰ προβλήματα ὅπως τὴν ὑπεράσπιση τοῦ περιβάλλοντος, τὴν ἐξάλειψη τῆς πείνας καὶ τῶν ἀνίατων ἀσθενειῶν, τὴν ἐκμετάλλευση τοῦ ὠκεάνειου πλούτου καὶ τὸ πρόβλημα τῶν ἐνεργειακῶν ἀποθεμάτων. Δὲν συνδέει τὴν λύση ὅλων αὐτῶν τῶν προβλημάτων παρὰ μόνο

μὲ τὴν διατήρηση τῆς εἰρήνης, ἀπὸ τὴν ὁποία «ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητας, τὸ μέλλον τοῦ πλανήτη μας». Ἔτσι, ἡ «τεχνολογικὴ φιλοσοφία» τῶν ἀμερικανῶν προέδρων, καὶ ἡ «φιλοσοφία τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ ἱστορικοῦ ὀπτιμισμοῦ» τοῦ Μπρέζνιεφ, ἀλληλοσυμπληρώνονται. Κατὰ βάθος, οἱ δυὸ αὐτὲς «φιλοσοφίες» ζητοῦν νὰ μειώσουν τὴν ἀξία τῶν νόμων ἀνάπτυξης τῆς κοινωνίας, εἰδικότερα τὸν νόμο τῆς πάλης τῶν τάξεων, τῆς κοινωνικῆς ἐπανάστασης κλ.π., καὶ νὰ τοὺς ἀντικαταστήσουν μὲ ἀφηρημένα κηρύγματα γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ τὸν ἀπατηλὸ ἱστορικὸ ὀπτιμισμό. Σύμφωνα μ' αὐτὲς τὶς ἀντιλήψεις, «ἡ καλὴ θέληση καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη θριαμβεύουν στὸν κόσμο» καὶ «εἶναι καιρός» νὰ γκρεμιστοῦν τὰ ἰδεολογικὰ «τείχη», δηλαδὴ νὰ ἀποκηρυχθεῖ ἡ μαρξιστικὴ — λενινιστικὴ ἰδεολογία! Νὰ γιὰ ποιὸ λόγο, στὶς σημερινὲς συνθῆκες, ἡ ἀστικὴ τάξη καὶ ὁ ρεβιζιονισμὸς δροῦν ἀπὸ κοινοῦ, ὁ ἕνας ἀπηχεῖ τὶς ἀπόψεις τοῦ ἄλλου, (τηρώντας, βέβαια, τὰ προσχήματα) καὶ μαζὶ ἐξασκοῦν μιὰ μεγάλη, ἰδεολογική, πολιτική, οἰκονομικὴ καὶ στρατιωτικὴ πίεση ἐνάντια στὸν σοσιαλισμό, ἐνάντια στὰ ἐπαναστατικὰ κινήματα στὸν κόσμο καὶ ἐνάντια στὸν μαρξισμὸ — λενινισμό.

Ἡ πείρα, ὁλόκληρη ἡ πρακτικὴ τῆς ἰδεολογικῆς πάλης ἀποδεικνύει ὅλη τὴν ὀρθότητα τῶν συμπερασμάτων τοῦ 6ου Συνεδρίου τοῦ Κόμματος Ἐργασίας Ἀλβανίας, δηλαδὴ πὼς ἡ ἀστικὴ καὶ ρεβιζιονιστικὴ ἰδεολογία ἔχουν ἕνα κοινὸ ἀντεπαναστατικὸ στόχο καὶ πὼς οἱ θεωρίες καὶ ἡ πρακτικὴ τοῦ σύγχρονου ρεβιζιονισμοῦ δίνουν τροφὴ στὶς ἀστικὲς θεωρίες τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ καὶ πώς, αὐτὲς οἱ τελευταῖες μὲ τὴ σειρά τους χρησιμεύουν σὰν θεωρητικὲς πηγὲς τῶν ἀντιλήψεων, τῶν «θεωριῶν», καὶ τῶν πράξεων τοῦ σύγχρονου ρεβιζιονισμοῦ.

Μέσα σ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες, τὸ Κόμμα Ἐργασίας Ἀλβανίας ἀποδίδει εἰδικὴ σημασία, τόσο στὴν πάλη ἐνάντια στὴν ἀστικὴ ἰδεολογία, ὅσο καὶ στὴν πάλη ἐνάντια στὴν ρεβιζιονιστικὴ ἰδεολογία, καὶ θεωρεῖ πὼς ἡ συνεχὴς ἐνίσχυση τῆς ἰδεολογικῆς σφρυγηλότητας καὶ τοῦ ἀγωνιστικοῦ πνεύματος τοῦ λαοῦ, ἀποτελεῖ ἀποτελεσματικὸ ἐμπόδιο γιὰ νὰ φράξει τὸ δρόμο στὴ διείσδυση τῆς ἀστικῆς καὶ ρεβιζιονιστικῆς ἰδεολογίας, καὶ ἰσχυρὸ ὅπλο γιὰ τὴν ἀποφασιστικὴ καταπολέμηση τῶν καταστροφικῶν τους ἐπιδράσεων.

Μετάφραση: Α. ΝΕΟΦΥΤΙΔΗ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Στὸ προηγούμενο τεῦχος τοῦ «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗ», στὸ ἄρθρο «Ἡ ἐξαγωγὴ τῶν ἐργατῶν ἄνοιξε τὸν δρόμο στὴν ἐργατική μας τάξη γιὰ τὰ σκλαβοπάζαρα τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ» σημειώθηκε ἀπὸ λάθος στὴν τελευταία παράγραφο «Ὁ Νόμος τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς Ζήτησης ἀποτελεῖ, σήμερα τὸ καλύτερο ὅπλο τοῦ ἐργάτη» ἀντὶ νὰ σημειωθεῖ «Ἡ μεγαλύτερη ἀνάγκη ἐργατικοῦ δυναμικοῦ ἀποτελεῖ σήμερα τὸ καλύτερο ὅπλο τοῦ ἐργάτη».

Ἡ Συνταχτικὴ Ἐπιτροπή

ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΝΑΠΤΥΧΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Ἄρθρο τοῦ ΝΙΚΟ ΚΕΤΡΙ, καθηγητὴ στὸ κρατικὸ πανεπιστήμιο τῶν Τιράνων, ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ περιοδικὸ «ΑΛΒΑΝΙΑ ΣΗΜΕΡΑ», ἀρ. 3, 1976.

Χάρη στὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγώνα τῶν λαῶν, οἱ παλιὲς ἀποικιακὲς αὐτοκρατορίες ἔχουν καταρρεύσει στὴν ἐποχή μας, καὶ στὴν παγκόσμια σκηνὴ ἔχουν ἐμφανιστεῖ πολυάριθμα νέα κράτη, τὰ ὁποῖα ἐπιδιώκουν νὰ ἀναπτυχθοῦν μέσα στὰ πλαίσια μιᾶς πλήρους πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀνεξαρτησίας. Μὲ τὶς προσπάθειες ποὺ καταβάλλουν καὶ τὰ σημαντικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα δὲν παύουν νὰ παίρνουν, γιὰ τὸ ξεπέρασμα τῆς καθυστέρησης ποὺ τοὺς κληρονόμησε ἡ μακρόχρονη ἀποικιακὴ κυριαρχία, γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς ἑνότητας καὶ τῆς συνεργασίας μεταξύ τους, τὴν ἐθνικοποίηση καὶ τὴν ἔνταξη τοῦ φυσικοῦ τους πλούτου στὴν ὑπηρεσία τῆς γρήγορης καὶ ἀνεξάρτητης ἀνάπτυξης τους, τὰ κράτη αὐτὰ διαδραματίζουν ἕνα, ὅλο καὶ πιὸ πολὺ δραστήριο ρόλο στὴν σημερινὴ παγκόσμια σκηνή.

Οἱ ἰμπεριαλιστικὲς ὅμως δυνάμεις, καὶ κατὰ πρῶτο λόγο οἱ ἀμερικάνοι ἰμπεριαλιστὲς καὶ οἱ σοβιετικοὶ σοσιαλιμπεριαλιστές, κάνουν ὅ,τι μποροῦν γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἀνεξάρτητη πορεία τῶν χωρῶν αὐτῶν, ἐφαρμόζοντας ἀπέναντί τους τὴν δική τους ἄγρια πολιτικὴ τῆς ἀποικιακῆς ἐκμετάλλευσης καὶ καταπίεσης.

Αὐτὴ ἡ πολιτικὴ τῶν δυὸ ὑπερδυνάμεων εἶναι σύμφυτη στὴν ἴδια ἐπιθετικὴ φύση τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, στὴν ἄσβεστη δίψα του γιὰ κέρδη. Σὰν ἰμπεριαλιστικὲς δυνάμεις, οἱ Ἑνωμένες Πολιτεῖες καὶ ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση, δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν χωρὶς νὰ ἐπιδιώκουν ταυτόχρονα τὴν οἰκονομική τους ἐξάπλωση, τὶς πολιτικές τους ἐπεμβάσεις καὶ τὶς στρατιωτικές τους ἐπιθέσεις ἐνάντια στὶς ἄλλες χῶρες, χωρὶς νὰ καταπιέζουν καὶ ἐκμεταλλεύονται τοὺς ἄλλους λαούς. Ἐντούτοις, οἱ τρόποι καὶ τὰ μέσα στὰ ὁποῖα καταφεύγουν οἱ ἰμπεριαλιστικὲς δυνάμεις γιὰ νὰ καταπιέζουν καὶ νὰ ἐκμεταλλεύονται τοὺς ἄλλους λαοὺς δὲν εἶναι πάντοτε τὰ ἴδια. Ἔτσι, ἐνῶ μέχρι χτὲς χρησιμοποιοῦσαν φανερὲς καὶ ἄμεσες ἀποικιακὲς μορφὲς ἐκμετάλλευσης, σήμερα, ποὺ οἱ ἀγῶνες καὶ οἱ προσπάθειες τῶν λαῶν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση καὶ τὴν ἀνεξάρτητη ἀνάπτυξή τους ἔχουν προσλάβει τεράστιες διαστάσεις, ὁ ἰμπεριαλισμὸς εἶναι ἀναγκασμένος νὰ ἀναζητᾷ νέους τρόπους καὶ νέες μέθοδες, καλυμμένες καὶ ἔμμεσες, γιὰ νὰ καταπιέζει καὶ νὰ ἐκμεταλλεύεται τοὺς λαοὺς τῶν ἄλλων χωρῶν.

Τὸ χρηματιστικὸ κεφάλαιο διαδραματίζει ἕνα σπουδαῖο ρόλο, μ᾽ αὐτὴ τὴν ἔννοια. Ὅπως ὑπογραμμίζει ὁ Λένιν «ἀποτελεῖ σ᾽ ὅλες τὶς διεθνεῖς οἰκονομικὲς σχέσεις μιὰν σημαντικὴ δύναμη, θὰ λέγαμε ἀκόμη ἀποφασιστικῆς σημασίας, ἱκανὴ νὰ ὑποτάξει, καὶ ἡ ὁποία πραγματικὰ ὑποτάσσει, ἀκόμη καὶ τὰ κράτη ποὺ ἀπολαμβάνουν τὴν πιὸ πλήρη πολιτικὴ ἀνεξαρτησία». Ὁ φόρος τῶν οἰκονομικῶν, χρηματικῶν καὶ τεχνικῶν «βοηθειῶν» εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς κύριες μέθοδες ποὺ χρησιμοποιεῖ τὸ χρηματιστικὸ κεφάλαιο γιὰ νὰ καταπιέζει καὶ νὰ ἐκμεταλλεύεται τοὺς λαοὺς τῶν ἄλλων χωρῶν, ἀποκομίζοντας τεράστια κέρδη ἀπ᾽ αὐτούς.

Τί εἶναι ὅμως στὴν πραγματικότητα αὐτὴ ἡ «βοήθεια» ποὺ οἱ ἀμερικανοὶ ἰμπεριαλιστὲς καὶ οἱ σοβιετικοὶ σοσιαλιμπεριαλιστὲς λένε ὅτι προσφέρουν στὶς χῶρες ποὺ βρίσκονται στὸ δρόμο τῆς ἀνάπτυξής τους; Τὰ γεγονότα ἀποκαλύπτουν πώς, αὐτὲς οἱ ἰμπεριαλιστικὲς «βοήθειες» εἶναι οἱ κρίκοι μιᾶς νεοαποικιακῆς ἁλυσσίδας, ποὺ βρίσκονται πίσω ἀπὸ ἕνα μεγάλο μέρος τῶν κερδῶν ποὺ πραγματοποιοῦν οἱ ἰμπεριαλιστικὲς δυνάμεις ἀπὸ τὴν ἄγρια ἐκμετάλλευση τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν λαῶν τοῦ κόσμου, καὶ πὼς ἀκόμη, αὐτὲς οἱ «βοήθειες» ἐμποδίζουν τὴν ἀνεξάρτητη καὶ ἐλεύθερη οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀνάπτυξη τῶν λεγόμενων εὐεργετούμενων χωρῶν.

Εἶναι γι' αὐτὸ τὸν λόγο πού, παρὰ τὸν πλοῦτο τοῦ ὑπεδάφους τους σὲ πολύτιμα μεταλλεύματα, παρὰ τὰ μεγάλα τους ἀποθέματα σὲ ἐνεργειακὴ δύναμη, καύσιμα καὶ γενικὰ σὲ πρῶτες ὕλες, παρὰ τὸν πλοῦτο τους σὲ ἀνθρώπινο δυναμικὸ καὶ τὶς ἄλλες σημαντικές τους ἱκανότητες γιὰ ἀνάπτυξη, τὸ ἐπίπεδο τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀνάπτυξης ποὺ πέτυχαν οἱ χῶρες τῆς 'Ασίας, τῆς 'Αφρικῆς καὶ τῆς Λατινικῆς 'Αμερικῆς εἶναι τρομερὰ χαμηλό. Περίπου ἕνα δισεκατομμύριο ἄνθρωποι σ' αὐτὲς τὶς χῶρες ὑποσιτίζονται, πάνω ἀπὸ 800 ἑκατομμύρια εἶναι ἀναλφάβητοι, ἐνῶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνέργων ἀνέρχεται γύρω στὰ 200 μὲ 250 ἑκατ. Σύμφωνα μὲ στατιστικὰ στοιχεῖα, οἱ 100 ὑπανάπτυκτες χῶρες τῆς 'Ασίας, τῆς 'Αφρικῆς καὶ τῆς Λατινικῆς 'Αμερικῆς παράγουν μόνο τὸ 10,5% τῆς συνολικῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς τοῦ καπιταλιστικοῦ κόσμου, ἐνῶ ἡ κατὰ κεφαλὴ βιομηχανικὴ παραγωγὴ σ' αὐτὲς τὶς ἴδιες χῶρες εἶναι κατὰ 20 ἕως 40 φορὲς χαμηλότερη ἀπὸ αὐτὴ τῶν ἀναπτυγμένων καπιταλιστικῶν χωρῶν. Τὸ οἰκονομικὸ χάσμα λοιπόν, ποὺ χωρίζει τὶς ὑπανάπτυκτες καπιταλιστικὲς χῶρες ἀπὸ τὶς ἀναπτυγμένες καπιταλιστικές, ὄχι μόνο δὲν παρουσιάζει καμμιὰ τάση μίκρυνσής του, ἀντίθετα, συνεχῶς μεγαλώνει. 'Απόδειξη γι' αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ὑπανάπτυκτες χῶρες ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τὸ 70% τοῦ παγκόσμιου πληθυσμοῦ, δὲν ἀπολαμβάνουν οὔτε τὸ ἕνα τρίτο κἂν τοῦ παγκόσμιου εἰσοδήματος καί, ἀκόμη χειρότερα, προβλέπεται πὼς στὰ 1980 τὸ μέσο κατὰ κεφαλὴ εἰσόδημα στὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες, θὰ εἶναι δώδεκα φορὲς χαμηλότερο ἀπὸ ἐκεῖνο τῶν ἀναπτυγμένων βιομηχανικῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν.

Οἱ λόγοι γι' αὐτὴ τὴ δραματικὴ κατάσταση ποὺ χαρακτηρίζει τὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες τῆς 'Ασίας, 'Αφρικῆς καὶ Λατινικῆς 'Αμερικῆς, δὲν πρέπει νὰ ἀναζητηθοῦν, οὔτε στὴν «ἔλλειψη πείρας εἰδικευμένων τεχνικῶν», οὔτε στὸν «γρήγορο ρυθμὸ αὔξησης τοῦ πληθυσμοῦ» αὐτῶν τῶν χωρῶν ὅπως ὑποστηρίζουν οἱ ἀστοὶ καὶ ρεβιζιονιστὲς οἰκονομολόγοι καὶ ἰδεολόγοι, ἀλλὰ στὶς «βοήθειες» καὶ τὴν ἀχαλίνωτη οἰκονομικὴ ἐξάπλωση τοῦ διεθνοῦς ἰμπεριαλισμοῦ, καὶ πρῶτα καὶ κύρια τῶν δυὸ ὑπερδυνάμεων, ποὺ γίνονται σὲ βάρος αὐτῶν τῶν χωρῶν.

Οἱ «βοήθειες», ὅπως καὶ τὰ ἄλλα μέσα καὶ μορφὲς νεαποικιακῆς ἐκμετάλλευσης, χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ τὶς ἰμπεριαλιστικὲς δυνάμεις γιὰ νὰ ἐπιβάλλουν στὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες τέτοιου εἴδους οἰκονομικές, πολιτικὲς καὶ στρατιωτικὲς δομὲς καὶ συμβάσεις ποὺ νὰ διευκολύνουν ἀπὸ τὴ μιὰ τὴν ἰμπεριαλιστικὴ διείσδυση σ' αὐτὲς καὶ τὴν καταλήστεψη τῶν πρώτων ὑλῶν καὶ τοῦ φυσικοῦ τους πλούτου, κι ἀπὸ τὴν ἄλλη νὰ κρατοῦν ἀναλλοίωτες τὶς καθυστερημένες οἰκονομικὲς συνθῆκες αὐτῶν τῶν χωρῶν, ἔτσι ποὺ νὰ διαιωνίζεται ἡ ἐξάρτησή τους ἔναντι τῶν ἰμπεριαλιστικῶν δυνάμεων. Ἔτσι, λοιπόν, γιὰ τὶς χρονιὲς 1973—75, ἀντὶ τοῦ ποσοστοῦ τῶν 6% ποὺ εἶχε προβλεφθεῖ γιὰ τὴν μέση ἐτήσια αὔξηση τῆς 'Ακαθάρι-'Εγχώριας Παραγωγῆς, τὰ ποσο-

στὰ ἀνάπτυξης δὲν ἔφτασαν οὔτε τὰ 3% γιὰ τὶς περισσότερες, πάνω ἀπὸ τὰ 3)4 τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τους, ὑπανάπτυκτες χῶρες. Ἀπὸ τὴν ἄλλη, γιὰ τὴν ἴδια περίοδο, τὸ κατὰ κεφαλὴ ἐθνικὸ εἰσόδημα στὶς περισσότερες αὐτὲς χῶρες — πάνω ἀπὸ τὶς μισὲς — δὲν σημείωσε καμμιὰν αὔξηση.

Παρ' ὅλον ὅτι τὸ πραγματικὸ ὕψος τῆς χρηματικῆς βοήθειας ποὺ παραχωρεῖται στὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες εἶναι συνήθως χαμηλώτερο ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ εἶχε ἀρχικὰ ὑποσχεθεῖ, τὰ κέρδη τὰ ὁποῖα ἀποκομίζουν οἱ ἰμπεριαλιστικὲς δυνάμεις ξεπερνοῦν πάντοτε τὶς ὁποιεσδήποτε προβλέψεις. Παρουσιάζοντας αὐτὰ τὰ προβλήματα ὁ ἴδιος ὁ ἀστικὸς τύπος, ὑπογραμμίζει πώς, τὰ χρηματικὰ ποσὰ ποὺ φεύγουν ἀπὸ τὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες γιὰ τὶς ἀναπτυγμένες καπιταλιστικὲς ξεπερνοῦν κα τὰ πολύ, σὲ ὕψος, κάθε μορφὴ οἰκονομικῆς «βοήθειας» ποὺ παραχωρεῖται. Εἶναι μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ποὺ οἱ ἀμερικανοὶ ἰμπεριαλιστές, οἱ ὁποῖοι παρουσιάζονται σὰν οἱ κυριώτεροι «ἀρωγοὶ» τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν, ξοδεύουν κάθε χρόνο γι' αὐτὸ τὸν σκοπὸ ἀπὸ 0,3% 0,4% τοῦ ἐθνικοῦ τους εἰσοδήματος, ἀπομηζόντας ὅμως ταυτόχρονα ἀπ' αὐτὲς τὶς χῶρες, εἰσοδήματα ποὺ ξεπερνοῦν τρεῖς καὶ τέσσερεις φορὲς τὰ ποσὰ ποὺ παραχωρήθηκαν ὑπὸ τύπο «βοήθειας». Τὸ ἕνα δέκατο τῶν εἰσπράξεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν Ε. Π.Α. προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευση τῶν λαῶν τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν.

Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τοὺς σοσοβιετικοὺς σοσιαλιμπεριαλιστές. Στὴν προσπάθειά τους νὰ μὴν ξεπεραστοῦν ἀπὸ τοὺς ἀμερικανοὺς ἰμπεριαλιστές, παραχώρησαν σὲ 40 περίπου ὑπανάπτυκτες χῶρες διάφορες μορφὲς δανείων ποὺ ἀνέρχονται σὲ πολλὰ δισεκατομμύρια δολλάρια, καὶ διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἀποκομίζουν κάθε χρόνο ἀπ' αὐτὲς τὶς χῶρες, ὑπὸ μορφὴ διαφόρων ὀφελημάτων καὶ τόκων, ποσὰ πολλὲς φορὲς μεγαλύτερα ἀπὸ τὶς ἐτήσιες «βοήθειες». Εἶναι μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ποὺ οἱ Ἰνδίες εἶναι ἀναγκασμένες νὰ πληρώσουν πίσω στὴν ΕΣΣΔ 16 φορὲς τὸ ὕψος τῶν «βοηθειῶν» ποὺ τοὺς παραχωρήθηκαν.

Τὸ οἰκονομικὸ ὄφελος ὅμως ποὺ ἀποκομίζουν οἱ ἰμπεριαλιστικὲς δυνάμεις ἀπὸ τὶς λεγόμενες οἰκονομικὲς καὶ ἄλλες χρηματικὲς «βοήθειες», δὲν πραγματοποιεῖται μόνο μέσω τῆς εἴσπραξης ψηλῶν κερδῶν. Στὶς περισσότερες περιπτώσεις οἱ ἰμπεριαλιστικὲς δυνάμεις ἐξαναγκάζουν τὶς δανειζόμενες χῶρες νὰ ἀγοράζουν ἀπὸ αὐτὲς διάφορα ἐμπορεύματα. Ἔτσι οἱ ἰμπεριαλιστικὲς δυνάμεις παίρνουν, ὅπως ὑπογραμμίζει καὶ ὁ Λένιν «δυὸ προβιὲς ἀπὸ τὸ ἴδιο πρόβατο», εἰσπράττοντας, πρῶτα τοὺς ψηλοὺς τόκους ἀπὸ τὰ δάνεια καὶ κερδίζοντας, ἔπειτα, ἀπὸ τὴ διαφορὰ τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων ποὺ πωλοῦνται, γιατὶ οἱ τιμὲς τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων ποὺ πωλοῦνται πρὸς τὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες ἀπὸ τὶς ἐκβιομηχανοποιημένες καπιταλιστικὲς χῶρες, εἶναι πολὺ ψηλὲς σὲ σχέση μὲ τὶς τιμὲς τῶν πρώτων ὑλῶν ποὺ αὐτὲς οἱ τελευταῖες ἀγοράζουν ἀπὸ τὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο, ἐνῶ οἱ τιμὲς τῶν προϊόντων καὶ τῶν πρώτων ὑλῶν ποὺ ἐξάγουν οἱ ὑπανάπτυκτες χῶρες μειώθηκαν τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1975 κατὰ 56% περίπου σὲ σχέση μὲ τὴν προηγούμενη χρονιά, οἱ τιμὲς τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων ποὺ οἱ χῶρες αὐτὲς ἀγόρασαν ἀπὸ τὶς ἰμπεριαλιστικὲς δυνάμεις τὸ 1974, ἦσαν περίπου 20% ψηλότερες. Οἱ Ἑνωμένες Πολιτεῖες ἐξασφαλίζουν κάθε χρόνο ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἄνισο ἐμπόριο μὲ τὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες, κέρδη δύο δισεκατομμυρίων δολλαρίων.

(Συνεχίζεται)

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΝΟΡΘΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΝΟΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΤΙΦΑΣΗ
Ο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΣΜΟΣ» ΣΤΟ ΚΟΜΜΑ ΤΩΝ ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΩΝ

Εἴδαμε πιὸ πρὶν τὴν ἐπικράτηση μέσα στὸ μπολσεβίκικο κόμμα τῆς προβληματικῆς τῆς ἀνάπτυξης τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων. Σύνδετο μ' αὐτὴ τὴν προβληματικὴ εἶναι καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ οἰκονομισμοῦ.

Τὴν μεγάλη μάχη ἐνάντια στὸν οἰκονομισμὸ τὴν ἔδωσε ὁ Λένιν σ' ὅλα σχεδὸν τὰ ἔργα του. Τὸ μπολσεβίκικο κόμμα στὰ χρόνια ποὺ ζοῦσε ὁ Λένιν, διεξῆγε ἀσταμάτητους ἀγῶνες ἐνάντια στὸν οἰκονομισμό, ὡστόσο ὅμως ποτὲ δὲν κατώρθωσε νὰ ἀποβάλει ὅλες τὶς «οἰκονομιστικὲς» ἀντιλήψεις μέσα του. Ἔτσι μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Λένιν μιὰ μεγάλη πληγὴ ἄνοιξε μέσα στὸ κόμμα. Ἡ ἰδεολογικὴ πάλη ἐνάντια στὸν οἰκονομισμὸ παρακμάζει καὶ παραμερίζεται. Ἡ ἀντιπαράθεση τῆς Μαρξιστικῆς ἰδεολογίας ἐνάντια στὸν οἰκονομισμὸ δὲν χαρακτηρίζει πιὰ τὴν πάλη τοῦ κόμματος τῶν μπολσεβίκων.

Βασικὴ συνέπεια ποὺ ἔφερε μέσα στὸ μπολσεβίκικο κόμμα ἡ νέα ἀνάπτυξη τοῦ οἰκονομισμοῦ ἦταν ἡ καινούργια καὶ ἀνανεωμένη ἀντίληψη τῆς ἀνάπτυξης τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων. Ἡ ἀνάπτυξη τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων ἀποτελεῖ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ βασικὲς κατευθυντήριες γραμμὲς τοῦ οἰκονομισμοῦ, γιατὶ θεωρεῖ τὴν ταξικὴ πάλη στὴν πολιτική της πλευρά, σὰν φυσικὸ καὶ ἄμεσο ἀποτέλεσμα τῶν οἰκονομικῶν ἀντιθέσεων ποὺ ὑπάρχουν μέσα στὴν κοινωνία. Ἔτσι οἱ ἀντιθέσεις αὐτὲς εἶναι ἱκανὲς ἀπὸ μόνες τους νὰ μετασχηματίσουν τὴν καπιταλιστικὴ κοινωνία σὲ σοσιαλιστική. Ἡ ἐργατικὴ τάξη, λοιπόν, πρέπει νὰ προχωρήσει στὰ οἰκονομικά της «αἰτήματα», χωρὶς νὰ τὰ συνδέει μὲ τοὺς πολιτικούς της στόχους. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἡ ἐργατικὴ τάξη παύει νὰ εἶναι ἡ ἡγέτιδα δύναμη τῆς ἐπανάστασης καὶ τῆς οἰκοδόμησης τοῦ Σοσιαλισμοῦ, χάνει κάθε ταξικὴ «ἁρμοδιότητα» νὰ ἀγωνιστεῖ γιὰ τὸν σοσιαλισμὸ ποὺ θάρθει σὰν φυσικὸ ἀποτέλεσμα τῶν «οἰκονομικῶν» ἀγώνων.

Ὅταν αὐτὴ ἡ ἀντίληψη γίνεται πρακτικὴ ἑνὸς κόμματος αὐτὸ σημαίνει πὼς ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου εἶναι στὴν οὐσία ἀνύπαρκτη. Μὲ τὴν βάση αὐτὴ ἀπὸ τὴν μιὰ καταστρέφεται ἡ πολιτικὴ συνείδηση καὶ οἱ πολιτικοὶ ἀγῶνες τοῦ προλεταριάτου κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ ἔλεγχος τῆς παραγωγῆς παραδώνεται στοὺς τεχνοκράτες καὶ τοὺς εἰδικευμένους (ἐπιστήμονες). Μ' αὐτὲς τὶς δυὸ ἀντιφάσεις ὅμως ὁ μετασχηματισμὸς τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων παθαίνει θεμελειακὰ ρήγματα καὶ σταματᾶ. Οἱ καπιταλι-

στικὲς παραγωγικὲς σχέσεις ἀφήνονται νὰ ὑπάρχουν καὶ νὰ ἀναπτύσσονται. Ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ κόμμα τῆς ἐργατικῆς τάξης χάνει κάθε λόγο ὕπαρξης καὶ ἀχρηστεύεται σὰν περιττό.

Κοντὰ σ' αὐτὰ ὁ «οἰκονομισμός» ταυτίζει τὶς παραγωγικὲς δυνάμεις μὲ τὰ μέσα παραγωγῆς καὶ δὲν παραδέχεται τὸν κύριο παραγωγικὸ ρόλο τῶν ἐργαζομένων. Ἔτσι ὁ κύριος ρόλος γιὰ τὴν σοσιαλιστικὴ οἰκοδόμηση δίνεται στὴν ἀνάπτυξη καὶ τελειοποίηση τῶν μέσων παραγωγῆς καὶ στὴν τεχνολογία, πρᾶγμα ποὺ σημαίνει, πὼς τὸν κύριο ρόλο τὸν παίζουν οἱ ἐπιστήμονες, οἱ τεχνοκράτες καὶ οἱ διανοούμενοι. Αὐτὲς οἱ ἀντιλήψεις χτυποῦν καὶ παραμερίζουν τὴν ἐργατικὴ τάξη ἀπὸ τὸν ἱστορικό της ρόλο, τσακκίζουν τὴν ταξικὴ πάλη ἀνάμεσα στὴν ἐργατικὴ καὶ τὴν ἀστικὴ τάξη, ἀπαλλοτριώνουν τὴν ἐργατικὴ τάξη ἀπὸ τὰ μέσα παραγωγῆς καὶ τὴν ἀναγκάζουν νὰ πουλεῖ τὴν ἐργατική της δύναμη, ἀφαιροῦν ἀπὸ τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα κάθε ρόλο καὶ οὐσιαστικὰ γίνονται ἡ κύρια ἀντεπαναστατικὴ δύναμη, τροχοπέδη καὶ ἀνασταλτικὸς παράγοντας στὴν οἰκοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ.

Ὁ οἰκονομισμὸς ποὺ χωρίζεται σὲ «δεξιό» καὶ «ἀριστερίστικο» εἶχε τεράστιες συνέπειες γιὰ τὸ Μπολσεβίκικο κόμμα κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ «πολεμικοῦ κομμουνισμοῦ» ὁ Μπουχάριν, ὁ Τρότσκι καὶ ὁ Πρεομπραζένσκι ὑποστήριξαν ἕνα «ἄμεσο πέρασμα στὸν Κομμουνισμό» μὲ βάση ἕνα γενικὸ κρατικὸ καταναγκασμό, σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖο ἡ ἐργασία θὰ στρατικοποιεῖτο, θὰ ἐπιβαλλόταν μιὰ σιδερένια πειθαρχία ἀπὸ τὰ πάνω, θὰ ἐπιτάσσονταν ὅλα τὰ γεωργικὰ προϊόντα καὶ θὰ γινόταν ἡ διανομή τους ἀπὸ τὸ κράτος. Ἔτσι ὅλοι οἱ ἐργάτες θὰ ὑποτάσσονταν σ' ἕνα κρατικὸ καταναγκασμό. Ὅλες αὐτὲς οἱ ἀπόψεις τῶν οἰκονομιστῶν εἶναι φανερὸν πὼς ἀφαιροῦν τὸ ξαξικὸ περιεχόμενο τῆς κοινωνίας, «συνενώνουν» τὶς τάξεις ἀναγκαστικὰ καὶ συντρίβουν τὴν ἰδεολογικὴ καὶ πολιτικὴ πάλη τῶν τάξεων. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ ἐξουσία παραδώνεται οὐσιαστικὰ σ' ἕνα κράτος, ὅπου ἡ ἐργατικὴ τάξη δὲν ἔχει κανένα ρόλο, μὰ ἡ ἐξουσία ἀσκεῖται ἀπὸ τοὺς τεχνοκράτες καὶ τοὺς ἐπιστήμονες.

Ὅλες αὐτὲς οἱ ἀντιλήψεις, ἂν καὶ δὲν ἐπικράτησαν στὸ μπολσεβίκικο κόμμα, ὅμως ἐπέφεραν πολλὲς συνέπειες γιατὶ πολλοὶ μπολσεβίκοι δὲν κατόρθωσαν νὰ μὴν ἐπηρεαστοῦν καὶ νὰ ἀποβάλουν ριζικὰ τὶς οἰκονομιστικὲς ἀντιλήψεις.

Οἱ οἰκονομιστικὲς τάσεις μέσα στὸ κόμμα ἔφεραν τὸν Λένιν πολλὲς φορὲς σὲ δύσκολη θέση καὶ ἀνάτρεψαν τὴν υἱοθέτηση πολλῶν ἀπόψεών του. Οἱ οἰκονομιστικὲς τάσεις φάνηκαν ξεκάθαρα, ὅταν στὸ τέλος τοῦ «πολεμικοῦ κομμουνισμοῦ» πολλοὶ μπολσεβίκοι ὑποστήριξαν τὴν «κρατικοποίηση τῶν Συνδικάτων» καὶ ἄλλοι τὴν «συνδικαλιστικοποίηση τοῦ κράτους». Ἡ οἰκονομιστικὴ ἀντίληψη εἶναι ὁλοφάνερη. Ἡ κρατικοποίηση τῶν συνδικάτων, ποὺ ὑποστήριξαν οἱ μπολσεβίκοι αὐτοὶ ἀποτελεῖ ἔκφραση τῆς ἀπὸ τὰ πάνω ἐπιβολῆς μιᾶς σιδερένιας πειθαρχίας καὶ τῆς στρατικοποίησης τῆς ἐργατικῆς τάξης. Σὲ μιὰ τέτοια περίπτωση ἡ ταξικὴ πάλη, ὁ ἀγώνας τῆς ἐργατικῆς τάξης ἐνάντια στὴν ἀστικὴ παραμερίζεται καὶ ἡ ἐργατικὴ τάξη χάνει τὸν ἱστορικό της ρόλο, σὰν ἡγέτιδα δύναμη, «συνενώνεται» μὲ τὰ ἄλλα ταξικὰ στρώματα. Ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου γίνεται διχτατορία τῆς κάστας τῶν τεχνοκρατῶν.

Πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα ὁ Σάρλ Μπετελὲμ στὸ ἔργο του «Οἱ ταξικοὶ ἀγῶνες στὴν ΕΣΣΔ» παρατηρεῖ «Μέσα στὸ ἴδιο τὸ μπολσεβίκικο κόμμα, οἱ συνδικαλιστικοὶ ἡγέτες ὑπῆρξαν, σὲ διάφορες περιστάσεις, οἱ κύριοι ἐκπρόσωποι ἑνὸς οἰκονομισμοῦ τῆς δεξιᾶς καὶ μετὰ τὴν Ὀκτωβριανὴ ἐπανάσταση ἡ ἀνάπτυξη μέσα στὸ μπολσεβίκικο κόμμα, ἑ-

νὸς στρώματος διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων τῆς οἰκονομίας, τῆς σχεδιοποίησις, τῶν πιστοδοτικῶν ὀργανισμῶν κλπ., εὐνόησε τὴν ἀνάπτυξη νέων μορφῶν τοῦ οἰκονομισμοῦ. Ὅπως θὰ δοῦμε οἱ νέες αὐτὲς μορφὲς παρουσιάζονται μὲ δεξιὸ ἢ «ἀριστερό» πρόσωπο, ἀνάλογα μὲ τὴ συγκυρία τῆς ταξικῆς πάλης καὶ μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἐργατικῶν στρωμάτων τῶν πρόσφορων νὰ τοὺς δώσουν μιὰ κοινωνικὴ βάση».

Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Λένιν ὁ οἰκονομισμὸς ἀναπτύχθηκε μέσα στὸ κόμμα καὶ ἔγινε κυρίαρχη τάση. Ὁ Στάλιν στὰ 1938 στὸ ἔργο του «Ὁ διαλεχτικὸς ὑλισμὸς καὶ ὁ ἱστορικὸς ὑλισμὸς» ἔλεγε «Πρῶτα τροτροποποιοῦνται καὶ ἀναπτύσσονται οἱ παραγωγικὲς δυνάμεις τῆς κοινωνίας ἔπειτα σὲ συνάρτηση καὶ σύμφωνα μὲ τὶς τροποποιήσεις αὐτὲς τροποποιοῦνται οἱ παραγωγικὲς σχέσεις ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους» καὶ πιὸ κάτω «Οἱ νέες παραγωγικὲς δυνάμεις καὶ οἱ ἀντίστοιχές τους παραγωγικὲς σχέσεις δὲν ἐμφανίζνοται ἔξω ἀπὸ τὸ παλιὸ καθεστὼς μετὰ τὴν ἐξαφάνισή του ἐμφανίζονται μέσα στὸ ἴδιο τὸ παλιὸ καθεστώς...».

Οἱ ἀπόψεις αὐτὲς εἶναι ὁλοφάνερο πῶς ἀρνοῦνται στὴν οὐσία τὸν ρόλο τῆς ταξικῆς καὶ ἰδεολογικῆς πάλης γιὰ τὸν μετασχηματισμὸ τῆς κοινωνίας. Παρόλο ποὺ διατυπώθηκαν ἀπὸ τὸν Στάλιν ἀποτελοῦν στὴν πραγματικότητα ἀντανάκλαση τῆς κατάστασης ποὺ ἴσχυε μέσα στὸ μπολσεβίκικο κόμμα, ἀποτελοῦν ἔκφραση τῆς ἐπικράτησης τῶν οἰκονομιστικῶν ἀπόψεων ποὺ κυριάρχησαν μέσα στὸ κόμμα.

«Γεγονὸς ἀποτελεῖ, λέει ὁ Μπετελέμ, ὅτι οἱ οἰκονομιστικὲς θέσεις, μὲ τὴ μορφὴ μὲ τὴν ὁποία θριαμβεύουν ἀπὸ τὸ τέλος τῆς δεκαετίας τοῦ 1920, βασικὰ δὲν ἀμφισβητήθηκαν ἀπὸ τὰ διάφορα «ἀντιπολιτευτικὰ» ρεύματα. Ὅτι ἀμφισβητήθηκεν δὲν ἦταν παρὰ τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο συγκεκριμένο μέτρο, ἢ τὸ σύνολο κάποιων συγκεκριμένων μέτρων, πολιτικῶν ἢ διοικητικῶν, ποὺ ἀποφασίστηκαν στὴ βάση ἑνὸς γενικοῦ προσανατολισμοῦ, τὸν ὁποῖο, τὰ ρεύματα αὐτά, οὐσιαστικὰ δὲν ἀμφισβητοῦσαν».

Ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Λένιν ἡ τεράστια πλειοψηφία τοῦ μπολσεβίκικου κόμματος ἦταν ἕτοιμη νὰ δεχτεῖ μιὰ καινούργια ΝΕΠ μὲ ὅλα τὰ χαραχτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ οἰκονομισμοῦ καὶ τῆς παλινόρθωσης στὸν καπιταλισμό, ἀκόμα ἦταν ἕτοιμη νὰ δεχτεῖ «ὁρισμένα μέτρα ἐκβιομηχάνισης ποὺ δὲν δέχονταν νὰ τὰ ἐντάξουν σὲ μιὰ σοσιαλιστικὴ προοπτική». Χάρις στὴν σωτήρια ἐπέμβαση τοῦ Στάλιν ποὺ ἀκολούθησε τὴν Λενινιστικὴ θέση πὼς ὑπάρχει ἡ δυνατότητα τῆς οἰκοδόμησης τοῦ σοσιαλισμοῦ στὴν ΕΣΣΔ, χωρὶς νὰ ἐξαρτηθεῖ ἡ προλεταριακὴ ἐπανάσταση ἀπὸ τὴν Εὐρώπη ἀποφεύχθηκε αὐτὴ ἡ πορεία. Ὡστόσο ὅμως τὸ γεγονὸς αὐτὸ εἶναι ἐνδεικτικὸ τῶν οἰκονομιστικῶν τάσεων ποὺ ἐπικρατοῦσαν στὸ μπολσεβίκικο Κόμμα.

Αὐτὴ ἡ σοβαρὴ ἀντίφαση ποὺ ἔτρεφε μέσα του τὸ Κόμμα τῶν μπολσεβίκων, πρᾶγμα ποὺ εἶχε τεράστιες συνέπειες στὴν οἰκοδόμηση τοῦ Σοσιαλισμοῦ, διατηρήθηκε σ' ὅλο τὸ προτσὲς ἐξέλιξης τῆς Σοβιετικῆς κοινωνίας καὶ στάθηκε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ σοβαροὺς παράγοντες τῆς παλινόρθωσης τοῦ καπιταλισμοῦ στὴν ΕΣΣΔ.

Μετὰ τὸ 1956 οἱ ρεβιζιονιστὲς ποὺ κατάχτηκαν τὴν ἐξουσία ἔκαμαν τὶς οἰκονομιστικὲς αὐτὲς ἀντιλήψεις «ἀρχὴ» τοῦ κόμματος. Κάθε ἰδεολογικὴ πάλη σταμάτησε κι' ἄρχισε, ἀντίθετα, μιὰ πάλη γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τοῦ οἰκονομισμοῦ. Ἕνας στόχος ποὺ παίζει καθοριστικὸ ρόλο στὴν παλινόρθωση τοῦ καπιταλισμοῦ.

ΕΝΑΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗΣ

(Συνεχίζεται)

Ἐχτύπωση Κ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Κ. Κ Κύπρου